

2 ХРОНІКИ

Розділ: **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

РОЗДІЛ: 1

Соломон, Давидів син, закріпивсь у своєму царстві, і Господь, його Бог, був з ним і зробив його вельми могутнім.

² Соломон говорив Ізраїлеві: тисячникам, сотникам, суддям і князям по всьому Ізраїлі, головам батьківських домів.

³ Тоді пішли Соломон і вся громада з ним на узвишся, що в Гівеоні, бо там був Божий намет зборів, який Мойсей, слуга Божий, зладив був у пустині.

⁴ Хоч Давид і переніс ковчег Божий з Кіріят-Єаріму на місце, що Давид був приготував для нього, нап'явши для нього намет у Єрусалимі,

⁵ але мідяний жертвник, що зробив був Бецалел, син Урі, сина Хура, залишився там перед наметом Господнім; туди Соломон з громадою й прийшли до нього.

⁶ Там Соломон зійшов на мідний жертвник перед Господом, що був у наметі зборів, і приніс на ньому 1000 всепалень.

⁷ Тієї ж самої ночі з'явився Бог Соломонові й сказав йому: «Проси, що маю тобі дати.»

⁸ Соломон сказав до Бога: «Ти зробив Давидові, моєму батькові, велику ласку і настановив мене царем замість нього.

⁹ Нехай же, Господи Боже, справдиться твоя обітниця Давидові, моєму батькові; бо ти настановив мене царем над народом численним, як земляний порох.

¹⁰ Дай же мені тепер мудрість і знання, щоб я спроможен був поводитися з цим народом, бо хто може правити народом твоїм великим?»

¹¹ І сказав Бог Соломонові: «За те, що в тебе це було на думці, і ти не просив багатства, скарбів і слави, ані смерті твоїх ворогів, ба навіть не просив довгого віку, а просив собі мудро-сти й знання, щоб правити моїм народом, над яким я настановив тебе царем,

¹² буде тобі дана премудрість і знання; а багатство, скарби й славу дам тобі такі, яких не було у царів, що були перед тобою, і не буде у тих, що будуть після тебе.»

¹³ Повернувся Соломон з узвишся, що в Гівеоні, від намету зборів у Єрусалим, і почав царювати над Ізраїлем.

¹⁴ Соломон набрав собі колісниць і воїнів до колісниць; було у нього 1 400 колісниць і 12 000 воїнів до колісниць; він розмістив їх по містах до колісниць і при цареві в Єрусалимі.

¹⁵ Цар зробив срібло та золото в Єрусалимі такими звичайними, як каміння; а кедри

такими, як сикомори, що росли в долині: така їх була сила.

¹⁶ Коні для Соломона приводили з Єгипту та з Кое; царські купці доставляли їх із Кое за готівку.

¹⁷ Вони приставляли з Єгипту колісницю за 600 шеклів срібла, а коня - за 150. Так само приставлювано їх за їхнім посередництвом для хеттитських царів та араміських царів.

¹⁸ Тож Соломон постановив збудувати дім імені Господньому і царський палац для себе.

РОЗДІЛ: 2

Соломон відлічив 70 000 носіїв і 80 000 каменярів у горах, та 3 600 наглядачів над ними.

² Цар Соломон послав до тирського царя Хіра-ма сказати: «Зроби мені, як ти робив для мого батька Давида, посилаючи для нього кедри на будову дому для житла.

³ Оце я заходжуся будувати дім імені Господа, Бога мого, який буде посвячений йому, щоб воскурювати перед ним пахуче кадило, класти повсякчасно хліби появлення та приносити всепалення щоранку й щовечора, щосуботи, і що нового місяця, у свята Господа, Бога нашого: це віковичний обов'язок Ізраїля.

⁴ А дім, що я хочу будувати, має бути великий, бо великий Бог наш, більший від усіх богів.

⁵ Та й хто спромігся б збудувати йому дім, коли небо й небеса небес його не вміщують? І хто я, щоб міг збудувати йому дім? Навіть хоч би для палення кадила перед його обличчям?

⁶ Тож пришли мені чоловіка, тямущого робити вироби з золота, срібла, міді, заліза та з пурпурової, червоної й блакитної тканини, що вміє вирізувати різьби; він візьметься до роботи разом із тямущими людьми, що в мене в Юдеї та в Єрусалимі, що їх замовив мій батько Давид.

⁷ Пришли мені також з Ливану кедрини, кипарису й алгум-дерева, бо я знаю, що твої слуги вміють рубати ливанські дерева. Ось мої слуги будуть із твоїми слугами,

⁸ щоб наготувати для мене силу дерева, бо дім, що я хочу будувати, має бути великий та пречудовий.

⁹ Ось для дереворубів, твоїх слуг, що рубатимуть дерева, я дам на харч: пшениці 20 000 корців, ячменю 20 000 корців, вина 20 000 батів і олії 20 000 батів.»

¹⁰ І відповів Хірам, тирський цар, листом, що його послав до Соломона: «З любови до свого народу Господь настановив тебе царем над ним.»

¹¹ Далі Хірам казав: «Благословен Господь, Бог Ізраїля, що сотворив небо й землю, що дав цареві Давидові мудрого сина, який має розум і розвагу і який задумав будувати дім Господеві й царський палац для себе!

¹² Ось я посилаю тобі мужа тямущого й розумного, Хірам-Аві,

¹³ сина однієї жінки з дочок Дана, батько ж його з Тиру. Він уміє виробляти з золота, срібла, міді, заліза, з каміння, дерева, з пурпурової та блакитної тканини, з вісону та кармазину й вирізувати всякі різьби й виконувати всякі задуми, що йому буде доручено, вкупі з твоїми майстрами та майстрами мого пана Давида, твого батька.

¹⁴ Отож, пшеницю, ячмінь, олію й вино, що про них ти говорив, мій пане, можеш послати оцим твоїм слугам,

¹⁵ а ми нарубаємо дерева на Ливані, скільки тобі потрібно, й приставимо тобі їх

плотами морем до Яффи, а ти перевезеш їх до Єрусалиму.»

¹⁶ Соломон перелічив усіх чужинців в Ізраїльському краю, після переліку, що зробив Давид, його батько, і виявилось їх 153 600.

¹⁷ Він призначив з них 70 000 носіями, 80 000 тисяч каменярами й 3 600 наглядачами, що заставляли народ до роботи.

РОЗДІЛ: 3

От і почав Соломон будувати дім Господній в Єрусалимі, на горі Морія, де Господь з'явився був його батькові Давидові, на місці, що приготував Давид на току Орнана євусія.

² А почав він будувати другого дня другого місяця четвертого року свого царювання.

³ Ось основа, на якій Соломон збудував дім Божий: довжина - 60 ліктів старої міри, а ширина - 20 ліктів.

⁴ Притвор, що був спереду, мав у довжину, як храм у ширину, 20 ліктів, а заввишки він був 120 ліктів; усередині він виклав його щирим золотом.

⁵ Головний дім покрив кипарисовим деревом і обклав його чистим золотом, а зверху вирізьбив пальми та завитки.

⁶ Потім обклав дім дорогоцінним камінням для прикраси; а золото було парваїмське золото.

⁷ І обклав дім золотом: сволюки, пороги, стіни й двері; і вирізьбив на стінах херувимів.

⁸ По тому побудував Святе святих: довжина його відповідала ширині храму - 20 ліктів, і ширина - 20 ліктів; він обклав його чистим золотом вагою 600 талентів.

⁹ Вага золота на цвяхи була 50 шеклів золота; горішні кімнати теж покрив золотом.

¹⁰ Зробив також у Святій святих двох херувимів різьбарської роботи й покрив їх золотом.

¹¹ Крила в херувимів були 20 ліктів завдовжки. Одне крило херувима - 5 ліктів завдовжки - торкалось об стіну дому, а друге крило - 5 ліктів завдовжки - торкалось об крило другого херувима,

¹² і одне крило другого херувима - 5 ліктів - торкалося стіни дому, а друге крило - 5 ліктів - сходилося з крилом другого херувима.

¹³ Крила цих херувимів були простягнуті на 20 ліктів; вони стояли на ногах, обличчями обернені до храму.

¹⁴ Зробив також і завісу з блакитної, пурпурової і багряної тканини та з вісону й зобразив на ній херувимів.

¹⁵ А перед храмом зробив два стовпи по 35 ліктів заввишки, й вершок на кожному 5 ліктів;

¹⁶ зробив також завитки на зразок нашійника і поклав їх на верх стовпів; зробив і 100 гранатових яблук і причепив їх до завитків.

¹⁷ І поставив стовпи перед храмом, один з правого боку, а другий - з лівого, і назвав той, що справа, «Яхін», а той, що ліворуч, «Боаз».

РОЗДІЛ: 4

Потім зробив мідяний жертовник: 20 ліктів завдовжки, 20 ліктів завширшки й 10 ліктів заввишки.

² Зробив море вилите, - від краю його до краю 10 ліктів, - цілком кругле, 5 ліктів заввишки; вінець на 30 ліктів обіймав його навколо.

³ Під ним були з усіх боків вилиті подоби квітів; вони йшли навкруги моря, по 10 на лікоть: їх було два ряди, вилиті суцільно з ним.

⁴ Воно стояло на 12 волах; 3 були обернені на північ, 3 - на захід, 3 - на південь і 3 на схід; море було на них зверху, задами вони були обернені до середини.

⁵ Завтовшки було воно в долоню; краї його були вироблені, як краї чаші, на зразок розквітлої лілеї. Воно вміщало в собі 300 батів.

⁶ Зробив також десять казанів і поставив 5 по правий бік, а 5 по лівий бік, щоб полоскати в них; у них полоскалось усе, що приношувало у всепалення, а море було для священників, щоб обмивались у ньому.

⁷ І зробив 10 золотих ліхтарів, як повинно бути, й поставив їх у храмі, 5 по правий бік і 5 по лівий бік.

⁸ Зробив також 10 столів і поставив у храмі, 5 по правий бік, а 5 по лівий бік, і зробив 100 золотих кропильниць.

⁹ Зробив двір священників і великий двір, і ворота для двору, і їхні ступки покрив міддю.

¹⁰ Море поставив на правому боці, на південний схід.

¹¹ Хірам зробив казани, лопатки й кадильниці. Ось так Хірам закінчив роботу, що її Соломон доручив йому в домі Божому:

¹² два стовпи, 2 кулі на капітелях зверху на стовпах;

¹³ чотириста гранатових яблук до двох сіток, по два ряди ґранатових яблук до кожної сітки, щоб покривати обидві кулі на головках зверху на стовпах;

¹⁴ десять підніжків і 10 умивальниць на підніжках;

¹⁵ одне море та 12 волів під ним;

¹⁶ казани, лопатки, вилка; увесь цей посуд Хірам-Аві зробив цареві Соломонові для дому Господнього з блискучої міді.

¹⁷ Цар вилив їх в околиці Йордану, у чіпкій землі, між Суккотом та Цередою.

¹⁸ Соломон наробив усього цього посуду велику силу, бо ніхто не обчислював ваги міді.

¹⁹ Соломон зробив увесь посуд, що був у Божому домі: золотий жертовник, столи, що на них були хліби появлення;

²⁰ ліхтарі й світичі до них із щирого золота, щоб їх засвічувати, за приписом, перед Святим святих;

²¹ квіти, лампи, щипці були золоті, з найліпшого золота;

²² ножі, кропильниці, кубки й кадильниці з найчистішого золота; двері до храму, внутрішні двері, що зводили у Святе святих, і двері храму, що вводили у святиню, теж були золоті.

РОЗДІЛ: 5

Так закінчено всю роботу, що її виконав Соломон для Господнього дому. Соломон приніс присвячене Давидом, його батьком, срібло, золото й усякий посуд і передав у скарбівницю Божого дому.

- ² Тоді Соломон зібрав усіх старших Ізраїля, усіх голів над колінами, начальників родин синів Ізраїля, в Єрусалим, щоб перенести кивот Господнього союзу з Давидгороду, тобто з Сіону.
- ³ Отож зібрались до царя усі ізраїльтяни на свято, сьомого місяця.
- ⁴ І як прийшли всі старші Ізраїля, левіти взяли кивот
- ⁵ і понесли кивот, і намет зборів, і ввесь священний посуд, що в наметі, а несли їх священики левіти.
- ⁶ Цар Соломон і вся ізраїльська громада, що зібралась коло нього перед кивотом, жертвували овець та волів, яких ніхто не міг полічити й оцінити, так їх було багато.
- ⁷ А священики принесли кивот Господнього завіту на його місце, у Пресвяте, у Святе святих, під крила херувимів.
- ⁸ Херувими простягали крила над місцем кивоту й прикривали кивот і носила зверху.
- ⁹ Носила ж були такі довгі, що кінці їхні було видно з святині, коли стояв хтось перед Пресвятим; а знадвору їх не було видно, і там вони по цей день.
- ¹⁰ У кивоті ж не було нічого, крім двох таблиць, що їх вклав був Мойсей на Хориві, таблиць союзу, що Господь заключив був із синами Ізраїля по їхньому виході з Єгипту.
- ¹¹ Як священики вийшли зо святині, - всі бо священики, що були там, не зважаючи на черги, освятились; -
- ¹² і всі левіти співці, Асаф, Геман та Єдутун, сини їхні та брати їхні, одягнені в вісон, із цимбалами, гарфами та цитрами стояли на схід від жертовника, а з ними 120 священиків, що сурмили.
- ¹³ І коли всі разом сурмили й співали в один голос на хвалу й славу Господа, та коли загримів звук труб, цимбалів і музичних приладів на хвалу Господа: «Бо він благий, бо віковична його милость!» - тоді Господній дім сповився хмарою Господньої слави,
- ¹⁴ і священики не могли стояти на службі з-за хмари, бо слава Господня сповнила дім Божий.

РОЗДІЛ: 6

Тоді Соломон промовив: «Господь сказав, що буде жити в хмарі:

- ² Я ж збудував тобі дім на перебування, місце тобі на вічне житло.»
- ³ І обернувся цар обличчям і поблагословив усю ізраїльську громаду, а ізраїльська громада стояла на ногах;
- ⁴ він же сказав: «Благословен Господь, Бог Ізраїля, що вирік власними устами до мого батька Давида й здійснив власною рукою оцю обіцянку, кажучи:
- ⁵ Від того часу, як я вивів народ мій з Єгипетської землі, не вибрав я ні в одному з колін Ізраїля міста для будування дому, де перебувало б моє ім'я, і не вибрав чоловіка, щоб був князем над моїм народом Ізраїлем,
- ⁶ а вибрав я Єрусалим, щоб там пробувало моє ім'я, і вибрав я Давида, щоб був над моїм народом Ізраїлем.
- ⁷ У мого батька Давида було на думці збудувати дім імені Господа, Бога Ізраїля,
- ⁸ але Господь сказав моєму батькові Давидові: В тебе на думці збудувати дім моєму імені, і воно добре, що це в тебе на думці,
- ⁹ але не ти збудуєш дім, а твій син, що вийде з твого лона, він збудує дім моєму імені.

- 10** І здійснив Господь своє слово, що вирік: я бо став на місце Давида, мого батька, й сів на престолі Ізраїля, як Господь сказав був, і я збудував дім імені Господа, Бога Ізраїля.
- 11** Я поставив там кивот, що в ньому союз, який Господь заключив із синами Ізраїля.»
- 12** І став Соломон перед жертовником поперед ізраїльської громади й зняв свої руки, -
- 13** Соломон зробив був мідне підвищення, 5 ліктів завдовжки, 5 ліктів завширшки й 3 лікті заввишки, й поставив його серед двору, - тож став він на ньому, припав на коліна поперед ізраїльської громади, простягнув руки до неба
- 14** і промовив: «Господи, Боже Ізраїля! Нема Бога, рівного тобі ні на небі, ні на землі. Ти додержуєш союз і ласку твоїм слугам, що ходять перед тобою усім своїм серцем.
- 15** Ти дотримав своєму слугі, моєму батькові Давидові, що ти був обіцяв йому, що обіцяв був йому власними устами, та здійснив власною рукою, як воно є нині.
- 16** Тож тепер, Господи, Боже Ізраїля, дотримай слугі своєму Давидові, батькові моєму, те, що обіцяв, говоривши: Не переведеться в тебе перед моїм обличчям такий, що сидітиме на престолі Ізраїля, як тільки твої сини пильнуватимуть свої путі, ходивши за моїм законом так, як ти ходив передо мною.
- 17** Тепер же, Господи, Боже Ізраїля, нехай здійсниться твоє слово, що ти сказав своєму слугі Давидові.
- 18** Та чи справді ж Богові жити з людьми на землі? Коли небо й небо небес не можуть тебе вмістити, то як же дім цей, що я збудував!
- 19** Але все ж таки зглянься над молитвою свого слуги й над його благанням, Господи, Боже мій! Почуй взивання й молитву, якою слуга твій молиться перед тобою.
- 20** Нехай очі твої будуть відкриті на храм цей удень і вночі, на місце, де ти обіцяв покласти твоє ім'я, щоб вислуховувати молитву, якою слуга твій буде молитись на цьому місці.
- 21** Тож вислухай благання слуги твого й народу твого Ізраїля, коли будуть молитись на цьому місці; вислухай з місця перебування твого, з неба, вислухай і прости.
- 22** Коли хтось согрішить проти ближнього свого, і коли цей накладе на нього присягу, щоб він поклявся, і коли він прийде з присягою перед твій жертовник у цьому домі,
- 23** то ти вислухай з неба й вчини суд над слугами твоїми: осуди винного, обернувши його провину на його голову, й виправдай безвинного, віддавши йому за його справедливістю.
- 24** Коли народ твій Ізраїль буде побитий ворогом за те, що згрішив перед тобою, але потім навернеться й стане прославляти твоє ім'я, просити й молитись перед тобою в цьому храмі,
- 25** то ти вислухай з неба й прости гріх твого народу Ізраїля й поверни їх у землю, що дав їм та батькам їхнім.
- 26** Коли замкнеться небо й не буде дощу за те, що вони згрішили перед тобою, але потім візьмуть молитись на цьому місці й прославляти твоє ім'я, й навернуться від свого гріха, бо ти впокорив їх,
- 27** то ти вислухай з неба й прости гріх слуг твоїх, твого народу Ізраїля, напутивши їх на добру путь якою їм ходити, й пошли дощ на твою землю, що дав своєму народові у спадщину.
- 28** Коли настане голод у землі чи буде пошесть, чи засуха, чи ржа, чи сарана або черва; або коли його тіснитимуть його вороги в якомубудь з його міст, або буде якась нужда чи якась хвороба,

- 29** то всяку молитву, всяке благання від будь-якої людини або від усього народу твого Ізраїля, коли хтонебудь зазнає біди й нужди та простягне руки до цього храму,
- 30** то вислухай з неба, з місця твого перебування, прости й відплати кожному за всіма його вчинками, ти, що знаєш серце кожного, бо ти єдиний знаєш серце синів людських,
- 31** щоб вони боялись тебе й ходили дорогами твоїми по всі дні, доки житимуть на землі, що ти дав батькам нашим.
- 32** Навіть коли б чужинець, що не з твого народу Ізраїля, прийшов з далекої сторони ради імени твого великого, потужної руки твоєї та розкритих обіймів твоїх, - коли б він прийшов і молився в цьому храмі,
- 33** то вислухай його з неба, з місця твого перебування, й зроби все, чого просив би чужинець, щоб усі народи на землі спізнали твоє ім'я й щоб боялись тебе, як народ твій Ізраїль, та щоб знали, що дім цей, що я збудував його, носить твоє ім'я.
- 34** Коли народ твій виступить на війну проти ворогів своїх тим шляхом, яким ти його пошлеш, і буде молитись до тебе, обернувшись до цього міста, що ти вибрав, і до храму, що я збудував імені твоєму,
- 35** то вислухай з неба їхню молитву та їхнє благання і вчини їм правду.
- 36** Коли вони согрішать перед тобою, - бо нема людини, що не грішила б, - і ти розгніваєшся на них і віддаси їх ворогові, й заберуть їх у полон та відведуть чи то в далеку, чи в близьку сторону,
- 37** і коли в землі, куди їх відведуть у полон, вони схаменуться й навернуться, й будуть до тебе молитися з землі своєї неволі, кажучи: Ми согрішили, ми вчинили беззаконність, ми винуваті, -
- 38** і звернуться до тебе всім серцем своїм і всією своєю душею з землі неволі, куди їх зайнято у полон, і молитимуться, обернувшись до своєї землі, що ти дав батькам їхнім, і до міста, що ти вибрав, і до храму, що я збудував імені твоєму, -
- 39** то вислухай з неба, з місця твого перебування, їхню молитву та їхнє благання, вчини їм правду й прости твоєму народові, що согрішив перед тобою.
- 40** Тож тепер, Боже мій, нехай очі твої будуть відкриті й вуха твої нехай сприймають молитву в цьому місці!
- 41** Устань же, Господи, Боже мій, і йди на місце твого спочинку, - ти й кивот сили твоєї. Священики твої, Господи Боже, нехай одягнуться в спасіння і твої вірні нехай радіють у достатках.
- 42** Господи Боже! Не відверни від себе помазаника твого, згадай про ласки для Давида, слуги твого.»

РОЗДІЛ: 7

Як скінчив Соломон молитву, спав вогонь з неба й пожер всепалення та жертви, і слава Господня сповнила храм,

2 отож священики не могли увійти в дім Господній, бо слава Господня сповнила дім Господній.

3 Всі сини Ізраїля, бачивши, як зійшов вогонь і слава Господня на дім, схилились обличчям до землі, до долівки, і поклонились та славили Господа, бо він благий і вічна його милість.

4 Тоді цар і весь народ заходилися приносити жертви перед Господом.

- ⁵ Цар Соломон приніс у жертву 22 000 волів і 120 000 овець: так цар і увесь народ освятили дім Божий.
- ⁶ Священики стояли там на своїй службі, а й левіти зо священними музичними приладами, що їх зробив цар Давид, щоб прославляти похвальними піснями Господа, - бо вічна його милість. Священики ж сурмили перед ними, і увесь Ізраїль був присутній.
- ⁷ Соломон освятив середину двору, що був перед домом Господнім, бо приніс там усепалення й жир мирних жертв; мідяний бо жертovníк, що зробив Соломон, не вмістив усе-палень, офір та товщу.
- ⁸ Соломон справив того часу семиденний празник. З ним увесь Ізраїль, вельми велика громада, що зійшлася від Хамат-входу до Єгипетського потоку.
- ⁹ Восьмого дня влаштували вчисті збори, бо посвячення жертovníка справляли сім день і празник сім день.
- ¹⁰ А двадцять третього дня сьомого місяця відпустив цар до наметів людей, радих та веселих серцем за все добро, що Господь учинив Давидові, Соломонові та Ізраїлеві, своєму народові.
- ¹¹ Як же закінчив Соломон дім Господній і царський палац, - а все, що Соломон бажав зробити в Господньому домі і в своїм палаці, зробив гаразд, -
- ¹² з'явився вночі Господь Соломонові й сказав до нього: «Вислухав я твою молитву й вибрав собі це місце як дім жертвоприношень.
- ¹³ Коли я замкну небо й не буде дощу, й коли звелю сарані пожирати край або нашлю чуму на народ мій,
- ¹⁴ і коли мій народ, що зветься моїм ім'ям, упокориться, буде молитись та шукати обличчя мого й навернеться від своїх лихих доріг, то я почую з неба й прощу гріхи їхні й вигою їхню землю.
- ¹⁵ Віднині очі мої будуть відкриті й вуха мої будуть сприймати молитву на цьому місті.
- ¹⁶ Тепер я вибрав і освятив дім цей, щоб моє ім'я було там повіки; очі мої й серце моє будуть там по всі часи.
- ¹⁷ І як ти ходитимеш передо мною, як ходив батько твій Давид, чинитимеш усе те, що я заповів тобі, пильнуватимеш мої постанови та мої закони,
- ¹⁸ то я укріплю престол твого царства, як обіцяв Давидові, твоєму батькові, словами: Не переведеться у тебе той, хто володітиме в Ізраїлі.
- ¹⁹ А коли ви відступите й покинете мої постанови й мої заповіді, що їх я дав вам, і підете та станете служити іншим богам і кланятись їм,
- ²⁰ то я вас викоріню з лиця моєї землі, що я дав вам, а храм цей, що я посвятив імені моєму, відкину геть від себе й зроблю його приказкою та й посміховищем між усіма народами.
- ²¹ А щодо цього храму величного, то кожний перехожий повз нього жахатиметься й говоритиме: Завіщо Господь учинив таке цій землі й цьому храмові?
- ²² І відрікатимуть: За те, що вони покинули Господа, Бога батьків своїх, який вивів їх із Єгипетської землі, і пристали до інших богів, кланялись і служили їм, - за те він наслав на них усе це лихо.»

РОЗДІЛ: 8

- Я**к минуло 20 років, від часу, коли Соломон побудував дім Господній і свій палац,
² він відбудував міста, які дав йому Хірам, і оселив у них синів Ізраїля.
³ По тому Соломон пішов на Хамат-Цову й здобув її.
⁴ Він укріпив Тадмор у пустині і всі міста-склади, що їх збудував він у Хаматі;
⁵ він збудував також Верхній Беторон і Нижній Беторон, міста-твердині з мурами, брамами та засувами;
⁶ Валаат і всі міста-склади, що були в Соломона, й усі міста для колісниць, і всі міста для кінноти, - й усе, що Соломон хотів збудувати в Єрусалимі, на Ливані і по всій землі свого панування.
⁷ Населення, що зосталось від хеттитів, аморіїв, перізіїв, хіввіїв та євусіїв, що було не з синів Ізраїля, -
⁸ тобто потомки їхні, що лишилися в країні, яких сини Ізраїля не вигубили, - Соломон зробив рабами по цей день.
⁹ А з синів Ізраїля не робив Соломон кріпаків до своїх робіт, бо вони були військовими людьми, його старшинами й начальниками над його колісницями та його кіннотою.
¹⁰ Було в царя Соломона 250 вищих урядовців, що правили народом.
¹¹ Соломон перевів фараонову дочку з Давидгорода в дім, що збудував для неї, бо казав: «Ні одна з моїх жінок не повинна жити в домі Давида, царя Ізраїля, бо він святий, через те, що в нього ввійшов кивот Господній.»
¹² Тоді Соломон почав приносити Господеві всепалення на Господньому жертovníку, що побудував перед притвором,
¹³ так, як за приписом Мойсея треба було приносити належні жертви щодня, щосуботи, що нового місяця й на означені свята, - тричі на рік: у свято опрісноків, у свято седмиць і у свято кучок.
¹⁴ Він встановив, - як то розпорядив був Давид, його батько, - черги священиків за їхньою службою і левітів за їхніми завданнями, щоб славити Бога й служити при священиках за постановою день у день, - і воротарів за їхніми чергами до кожної брами, бо такий був наказ Давида, чоловіка Божого;
¹⁵ і не відступлено від наказу царя щодо священиків та левітів ні в чому, а й щодо скарбів.
¹⁶ Так проваджено щасливо всю роботу Соломона від часу закладення підвалин дому Господнього аж до його закінчення. Так був довершений дім Господній.
¹⁷ Тоді Соломон вирушив до Еціон-Геверу й Елату, що на березі моря, в Едом-краю.
¹⁸ Хірам прислав йому через своїх слуг кораблі та обізнаних з морем людей; вони попливли зо слугами Соломона в Офір, взяли звідти 450 талантів золота, і привезли цареві Соломонові.

РОЗДІЛ: 9

Коли савська цариця почула про славу Соломона і, бажаючи перевірити його загадками, прибула до Єрусалиму з вельми великим почетом та з верблюдами, що везли пахощі, силу золота й дорогоцінного каміння; прибувши до Соломона, розмовляла з ним про все, що було в неї на серці.

- ² Соломон же відповів їй на всі її питання: нічого не було для Соломона неясного, чого б він їй не з'ясував.

- ³ Савська цариця, побачивши мудрість Соломона й палац, що він збудував,
- ⁴ і страви до його столу, приміщення слуг його, розміщення челяді, одержу їхню, його підчасних та їхню одержу, всепалення, що він приносив у Господньому домі, - з захопленням
- ⁵ мовила до царя: «Щира правда те, що я чула в моїй землі про твої діла та про твою мудрість;
- ⁶ та я не йняла віри переказам про них, доки не прийшла й не побачила на свої очі. І оце мені й половину не було сказано про твою велику мудрість: у тебе її більше, ніж іде поголоска, що я чула.
- ⁷ Щасливі твої люди, щасливі оці твої слуги, що повсякчас стоять перед тобою та слухають твою мудрість.
- ⁸ Нехай буде благословен Господь, Бог твій, що сподобав тебе й посадив тебе на свій престіл за царя в Господа, Бога твого! Це тому, що Бог полюбив Ізраїля й хотів зміцнити його навіки, настановив він тебе царем над ним, щоб чинити суд і правду.»
- ⁹ І подарувала вона цареві 120 талантів золота й превелику силу пахощів та дорогого каміння; не бувало ніколи таких пахощів, які савська цариця подарувала цареві Соломонові.
- ¹⁰ А слуги Хірама й слуги Соломона, що привезли золота з Офіру, привезли також і алгум-дерева і дорогоцінного каміння.
- ¹¹ Цар зробив з алгум-дерева сходи до дому Господнього й до царського палацу і цитри та гарфи для співців; не видано було нічого такого раніш у Юдейській землі.
- ¹² Цар же Соломон дав савській цариці все, чого вона бажала й просила, крім того, що дав їй на заміну за те, що вона йому привезла. І вибралась вона назад у свою землю, вона та її слуги.
- ¹³ Золота, що приходило до Соломона лише за один рік, було вагою 666 талантів,
- ¹⁴ крім того, що приносили купці та крамарі; та й усі арабські царі й правителі краю приносили золото й срібло Соломонові.
- ¹⁵ Цар Соломон зробив 200 великих щитів із кутого золота - по 6000 шеклів кутого золота пішло на кожний щит -
- ¹⁶ і 300 маленьких щитів із кутого золота - по 300 шеклів золота пішло на кожний щит; цар примістив їх у домі з ливанського дерева.
- ¹⁷ Цар зробив також великий престол із слонової кости й покрити його щирим золотом;
- ¹⁸ 6 ступенів до престолу, золоте ягня біля підніжжя престолу, поруччя по обидва боки сидіння, двох левів, що стояли коло поруччя,
- ¹⁹ і 12 левенят, що стояли там на шістьох східцях по обидва боки. Такого не було роблено ні в якому царстві.
- ²⁰ Увесь посуд до пиття у царя Соломона був із золота та й все начиння у палаці, що був з ливанського дерева, було з чистого золота. Срібло за часів Соломона вважали нізащо,
- ²¹ бо царські кораблі ходили в Таршіш із слугами Хірама; що три роки таршішські кораблі повертались і привозили золото, срібло, слонову кість, малп та пав.
- ²² Цар Соломон був більший від усіх царів на землі заможністю й мудрістю.
- ²³ Усі царі землі бажали бачити Соломона, щоб послухати його мудрість, яку Бог вклав йому в серце.
- ²⁴ Кожен з них приносив свій дар: посуд срібний, посуд золотий, одержу, зброю,

пахощі, коней та мулів, і так рік у рік.

²⁵ Було у Соломона 4 000 стаєн на коней і колісниців та 12000 колісничників; він розмістив їх по містах для колісниць і при цареві, в Єрусалимі.

²⁶ Він панував над усіма царями від Ріки до Філістимлянської землі та до єгипетської границі.

²⁷ Цар зробив срібло в Єрусалимі таким звичайним, як каміння, а кедрину, як сикомори на Шефелі, така була її сила.

²⁸ Коней приводили Соломонові з Єгипту та з усіх інших країн.

²⁹ Решта дій Соломона, від перших до останніх, записані у літописах пророка Натана, в пророцтві Ахії з Шіло та в видіннях Уддо, видючого за часів Єровоама, сина Навата.

³⁰ Соломон царював в Єрусалимі над Ізраїлем 40 років.

³¹ І спочив Соломон зо своїми батьками, й поховали його в місті Давида, його батька. Замість нього став царем його син Ровоам.

РОЗДІЛ: 10

Ровоам пішов у Сихем, бо в Сихемі зійшлися ізраїльтяни, щоб окликнути його царем.

² Зачув про це Єровоам, син Навата, що був у Єгипті, втікши туди від царя Соломона, і повернувся з Єгипту.

³ Послали по нього й покликали його; прийшов Єровоам і ввесь Ізраїль, і заговорили до Ровоама так:

⁴ «Батько твій наклав на нас важке ярмо; тож полегши тверде рабство твого батька й тяжке ярмо, що його він наклав на нас, і ми будемо тобі служити.»

⁵ Він відповів їм: «Через три дні прийдіть знов до мене.» І розійшовсь народ.

⁶ Тоді цар Ровоам узяв радитись із старшими, що служили його батькові Соломонові за його життя, й спитав: «Як ви порадите відповісти цьому народові?»

⁷ Ті йому сказали: «Коли ти будеш добрий до цього народу і догодиш їм, і говоритимеш з ними ласкаво, то вони будуть завжди твоїми слугами.»

⁸ Та він відкинув раду старших, яку вони йому дали, й почав радитися з молодими людьми, що зросли вкупі з ним і йому служили.

⁹ Він спитав їх: «Як ви порадите відповісти цьому народові, що сказав мені так: Полегши нам ярмо, яке наклав на нас твій батько!»

¹⁰ Молоді люди, що зросли з ним укупі, йому відповіли: «Так скажи народові, що говорив до тебе: - Твій батько наклав на нас тяжке ярмо, але ти полегши його нам! - скажи їм так: Мізинець мій грубший за клуби мого батька!

¹¹ Батько мій наклав на вас тяжке ярмо, а я зроблю ваше ярмо ще тяжчим. Батько мій вас карав бичами, а я - скорпіонами.»

¹² Єровоам і ввесь народ прийшли до Ровоама третього дня, як звелів цар, сказавши: Прийдіть, мовляв, до мене знов через три дні, -

¹³ та цар відповів їм жорстоко; покинув бо цар Ровоам раду старших

¹⁴ і говорив їм так, як пораяли йому молоді: «Батько мій наклав на вас тяжке ярмо, а я зроблю його ще тяжчим! Батько мій вас карав бичами, а я - скорпіонами!»

¹⁵ І не послухав цар народу, бо так було призначено від Бога, щоб справдилося слово, що Господь вирік був через Ахію з Шіло до Єровоама, сина Навата.

¹⁶ Увесь Ізраїль побачив, що цар його не слухає. Тоді народ відповів цареві: «Яка у нас частка з Давидом? Нема у нас спадщини з сином Єссея. Кожен, Ізраїлю, до своїх наметів! А ти, Давиде, гляди за твоїм домом!» І розійшлись ізраїльтяни по своїх шатрах.

¹⁷ Однак щодо синів Ізраїля, які жили в містах Юдеї, то над ними царював Ровоам.

¹⁸ Цар Ровоам послав Адорама, начальника над примусовими роботами, але сини Ізраїля закидали його камінням, і він умер, а цар Ровоам скочив на колісницю, щоб утекти в Єрусалим.

¹⁹ Так відпав Ізраїль від дому Давида по цей день.

РОЗДІЛ: 11

Прибувши в Єрусалим, Ровоам скликав дід Юди й Веніямина -180 000 добірних вояків, щоб воюва-тися з Ізраїлем і повернути царство Ровоамові.

² Та ось до Шемаї, чоловіка Божого, надійшло таке слово Господнє:

³ «Скажи синові Соломона Ровоамові, юдейському цареві, та всьому Ізраїлеві з коліна Юди й Веніямина ось що:

⁴ Так говорить Господь: - Не йдіть воювати з вашими братами, повертайтеся кожний до себе додому, бо це сталося від мене.» Вони послухали слів Господніх і повернулись, не пішли проти Єровоама.

⁵ Ровоам жив в Єрусалимі і побудував міста-твердині в Юдеї.

⁶ Він укріпив Вифлеєм, Етам, Текоа,

⁷ Бет-Цур, Сохо, Адуллам,

⁸ Гат, Марешу, Зіф,

⁹ Адораїм, Лахіш, Азеку,

¹⁰ Цореа, Аялон і Хеврон, що були в Юди й Веніямина, укріплені міста.

¹¹ Він зміцнив ці твер-дині, настановив у них начальників, наскладав у них запаси харчів, олії та вина,

¹² а в кожному місті щитів та списів, і зробив їх вельми міцними. Юда, отже, й Веніямин zostались при ньому.

¹³ А священики й левіти, де б вони не були в усім Ізраїлі, зібралися з своїх земель до нього.

¹⁴ Левіти покинули свої передмістя й свої посілости та й прийшли в Юдею і в Єрусалим, бо Єро-воам та його сини відсторонили їх від священичої служби Господеві

¹⁵ й настановили собі жерців до узвиш, до козлів та до вироблених бичків.

¹⁶ Слідом за ними прийшли в Єрусалим ті з колін Ізраїля, що віддалились цілим своїм серцем шукати Господа, Бога Ізраїля, щоб приносити жертви Господеві, Богові своїх батьків.

¹⁷ Вони зміцнили царство Юди й укріпили Ровоама, сина Соломона, на три роки, бо ходили три роки дорогою Давида та Соломона.

¹⁸ Ровоам узяв собі за жінку Махалат, дочку Єрімота, сина Давида й Авігайли, дочки Еліява, сина Єссея.

¹⁹ Вона породила йому синів: Єуша, Шемарію та Загама.

²⁰ Після неї взяв Мааху, дочку Авесалома, а вона породила йому Авію, Аттая, Зізу та Шеломіт.

- 21** Ровоам полюбив Мааху, дочку Авесалома, більш від усіх своїх жінок та наложниць, бо він мав 18 жінок і 60 наложниць і породив 28 синів і 60 дочок.
- 22** Ровоам поставив головою Авію, сина Маахи, щоб був князем над братами, бо хотів зробити його царем.
- 23** Він робив мудро й розіслав усіх своїх синів по країнах Юди та Веніямина, у всі міста-твердині; дав їм достатнє утримання й вибрав їм жінок.

РОЗДІЛ: 12

Як зміцнив Ровоам свою царську владу й став сильним, то покинув закон Господній, а з ним і ввесь Ізраїль.

2 П'ятого року царювання Ровоама двигнувся Шішак, єгипетський цар, на Єрусалим, - бо вони спроневірились Господеві, -

3 а з ним 1 200 колісниць, 60 000 кінноти й безліч народу, що прийшов з ним з Єгипту: лівіїв, суккіїв та кушіїв.

4 Забрав він міста-твердині, що були в Юдеї, і прийшов під Єрусалим.

5 Тоді пророк Шемая прийшов до Ровоама й до юдейських князів, що зібрались були в Єрусалимі, рятуючися від Шішака, і сказав їм: «Так говорить Господь: Ви покинули мене, за те ж і я вас покидаю в руки Шішакові.»

6 І покорилися князі Ізраїля й цар, і сказали: «Справедливий Господь!»

7 Як побачив Господь, що вони покорилися, то послав до Шемаї таке слово Господнє: «Вони смирилися: я їх не знищу, дам їм на деякий час трохи пільги, і гнів мій не виллється на Єрусалим через Шішака;

8 однак, вони будуть його рабами, щоб знали, що то значить мені служити й служити земним царствам.»

9 І рушив Шішак, єгипетський цар, на Єрусалим і забрав скарби храму Господнього й скарби царського палацу; усе позабирав він, забрав і золоті щити, що зробив був Соломон.

10 Цар Ровоам зробив замість них мідні щити й віддав до рук начальникам сердюків, що стерегли вхід у царський палац.

11 Щоразу, як цар ішов до Господнього дому, приходили сердюки й несли їх, а потім відносили їх знов у кімнату сердюків.

12 Тому, отже, що він смирився, відвернувся від нього гнів Господній і не вигубив його цілковито; до того ж і в Юдеї було таки дещо доброго.

13 Цар Ровоам укріпився в Єрусалимі й царював далі. 41 рік було Ровоамові, як став царем, і царював він 17 років у Єрусалимі, у місті, що Господь вибрав з усіх колін Ізраїля, щоб там перебувало його ім'я. Мати його звалась Наама, аммонійка.

14 Він чинив зло, бо не направив свого серця до того, щоб шукати Господа.

15 Дії Ровоама, від перших до останніх, записані в споминах пророка Шемаї та вішого Іддо з родоводами й постійними війнами між Ровоамом і Єровоамом.

16 І спочив Ровоам із своїми батьками, й поховали його в Давидгороді. Авія, його син, став царем на місце його.

РОЗДІЛ: 13

Вісімнадцятого року царювання Єровоама став Авія царем над Юдою.

² Він царював 3 роки в Єрусалимі. Мати його, дочка Урієла з Гівеа, звалась Міхая. Війна була між Авією та Єровоамом.

³ Авія розпочав війну, мавши військо з хоробрих вояків, - 400 000 добірних мужів; а Єровоам виступив проти нього на війну, мавши 800 000 добірних мужів, хоробрих вояків.

⁴ Авія став на горі Цемараїм, що в Ефраїм-горах, і заходився гукати: «Слухайте мене, Єровоаме й увесь Ізраїлю!

⁵ Хіба ви не знаєте, що Господь, Бог Ізраїля, дав царство над Ізраїлем Давидові навіки, йому й його сином? Це бо союз соли.

⁶ Але Єровоам, син Навата, слуга Соломона, Давидового сина, збунтувався проти свого пана;

⁷ і зібрались коло нього люди пусті, нікчемні й перемогли Ровоама, сина Соломона; а Ровоам був молодий та слабодухий, то й не встоявся проти них.

⁸ Та й тепер ви гадаєте встоятися проти Господнього царства, що в руці синів Давида, бо вас дуже багато й у вас золоті телята, що їх Єровоам був зробив вам за богів.

⁹ Чи ж не ви повиганяли Господніх священиків, синів Арона, й левітів і настановили собі священиків, як народи інших країн? Кожний, хто приходив із телям та сімома баранами, щоб висвятитися, ставав священиком богів, які не існують.

¹⁰ У нас же Господь, Бог наш; ми його не покидали. Священиками служать Господеві потомки Арона, і левіти прислужують.

¹¹ Вони палять Господеві всепалення щоранку й щовечора і запашне кадило; кладуть рядами хліб на чистому столі, золотий ліхтар і його світичі й засвічують їх щовечора, бо ми додержуємо постанови Господа, Бога нашого; ви ж покинули його.

¹² І оце нами провадить Бог і його священики з голосними сурмами, щоб голосно сурмити проти вас. Сини Ізраїля! Не воюйте проти Господа, Бога батьків ваших, бо не пощастить вам.»

¹³ Тим часом Єровоам послав засідку, щоб вона обійшла й стала ззаду них, так що одні були поперед юдеїв, а засідка позад них.

¹⁴ Як же юдеї озирнулись - бачать, що битва їм спереду й ззаду; і візвали до Господа, а священики засурмили.

¹⁵ Юдеї кликнули бойовим кличем; і коли вони зняли бойовий клич, побив Бог Єровоама й усього Ізраїля перед Авією та Юдою.

¹⁶ Сини Ізраїля повтікали від юдеїв, і Бог віддав їх їм у руки.

¹⁷ Авія та його люди тяжко їх побили, й полягло вбитими в Ізраїля 500 000 чоловік добірних.

¹⁸ Отак того часу сини Ізраїля впокорились, а сини Юди стали сильними, бо покладались на Господа, Бога батьків своїх.

¹⁹ Авія, кинувшись навздогінці за Єровоамом, забрав у нього міста: Бетел із залежними від нього містами, Ешану з залежними містами й Ефраїм із залежними від нього містами.

²⁰ Єровоам не вбивсь більше в силу за часів Авії. Господь побив його, і він помер.

²¹ Авія ж убився в силу; він узяв собі 14 жінок і породив 22 синів та 16 дочок.

²² Решта дій Авії та його вчинки й слова записані в Мідраші пророка Іддо.

²³ І спочив Авія зо своїми батьками, і поховали його в Давидгороді. Замість нього став царем його син Аса. За його часів був спокій у краю десять років.

РОЗДІЛ: 14

Аса чинив, що було добре й довподоби Господеві, Богові його:

² скасував чужоземні жертовники й узвишся, розбив стовпи й порубав ашери,

³ і звелів юдеям шукати Господа, Бога своїх батьків, і чинити закон та заповіді.

⁴ Зруйнував також по всіх містах юдейських узвишся й стовпи на честь сонця. І спокій був за нього в царстві.

⁵ Побудував міста-твердині в Юдеї, бо край був спокійний, і не було в нього війни за тих років, Господь бо дав йому спокій.

⁶ І сказав він до юдеїв: «Збудуймо ці міста й обведемо їх мурами з баштами, брамами та засувами, поки земля ще наша, бо ми шукали Господа, Бога нашого; ми шукали його, і він дав нам спокій з усіх боків.» От і будували вони, й діло йшло добре.

⁷ Було ж у Аси військової сили: з коліна Юди 300 000 мужів, озброєних щитом та списом, а з коліна Веніямина 280 000, озброєних щитом і лучників. Всі вони були відважні вояки.

⁸ Виступив проти них Зерах кушій з військом числом 1 000 000 і 300 колісниць, і дійшов до Мареші.

⁹ Аса вийшов проти нього, і вишикувались до бою в долині Зефата на північ від Мареші.

¹⁰ Аса віззав до Господа, Бога свого, й сказав: «Господи! Ніхто не може допомогти, як ти, у битві між сильним та малосилим! Допоможи ж нам, Господи, Боже наш, бо ми на тебе поклались і твоім іменем вийшли проти цієї великої сили. Господи! Ти Бог наш: нехай не переможе тебе чоловік!»

¹¹ І Господь розбив кушіїв перед Асою й перед Юдою, і кушії повтікали.

¹² Аса й військо, що було при ньому, гналися за ними аж до Герари, і з кушіїв полягло стільки, що в них не залилось і душі живої, бо вони були розбиті в порох Господом та його військом. І здобичі забрано велику силу.

¹³ Вони завоювали також усі міста навкруги Герари, бо на них найшов страх від Господа; і пограбували всі міста, бо було там багато здобичі.

¹⁴ Так само напали на шатра зо скотом і, забравши силу овець та верблюдів, повернулися в Єрусалим.

РОЗДІЛ: 15

Тоді зійшов на Азарію, сина Одеда, дух Божий,

² і він вийшов назустріч Асі й сказав до нього: «Слухайте мене, Асо й увесь Юдо й Веніяmine! Господь буде з вами, коли ви будете з ним; і коли ви шукатимете його, ви знайдете його; коли ж покинете його, він вас покине.

³ Багато днів Ізраїль був без правдивого Бога, без священика, що навчав би, й без закону,

⁴ але коли він у своїй скруті навернувся до Господа, Бога Ізраїля, й шукав його, то він дав їм знайти себе.

- ⁵ Того часу не було миру ні для кого: великі заворушення запанували поміж мешканцями різних країв.
- ⁶ Народ бився з народом, місто з містом, бо Бог тривожив їх усяким лихом.
- ⁷ Але ви кріпітесь, не опускайте рук, бо за діла ваші буде нагорода.»
- ⁸ Почувши ці слова й пророцтво Азарії, сина Одеда, Аса посмілішав і викинув гидоти з усього краю Юди й Веніямина та з міст, що забрав був у Ефраїм-горах, і відновив жертовник Господній, що був перед притвором Господнім.
- ⁹ Він зібрав усього Юду й Веніямина та всіх, що оселились між ними й що прибули з Ефраїма, Манассії та Симеона, бо багато з Ізраїля перейшло до нього, як побачили, що Господь, Бог його, з ним.
- ¹⁰ Вони зібралися в Єрусалим третього місяця на п'ятнадцятому році царювання Аси,
- ¹¹ й принесли того дня жертву Господеві з здобичі, що привели, - 700 биків і 7000 овець,
- ¹² і уклали союз, щоб шукати Господа, Бога батьків своїх, усім своїм серцем і всією душею своєю;
- ¹³ а кожен, хто не шукав би Господа, Бога Ізраїля, повинен був умерти, чи малий він, чи великий, чи чоловік, чи жінка.
- ¹⁴ І заприсягнули вони Господеві голосно й з радісними викликами, під звуки сурем та рогів.
- ¹⁵ Юдеї раділи цією присягою, бо заприсягли з усього серця свого; а що вони шукали його усім серцем, то Господь і дав їм знайти себе й дав їм спокій з усіх боків.
- ¹⁶ Навіть Мааху, матір свою, цар Аса позбавив царської гідности за те, що вона поставила на честь Ашери мерзенну подобу. Аса повалив ту її мерзенну подобу, поторощив її й спалив у Кедрон-долині.
- ¹⁷ Однак, узвишся не зникли з Ізраїля, хоча серце Аси й було бездоганне по всі дні його.
- ¹⁸ Він вніс святі дарунки свого батька й свої власні в дім Божий - срібло, золото й посуд.
- ¹⁹ Ніякої війни не було до тридцять п'ятого року царювання Аси.

РОЗДІЛ: 16

Тридцять шостого року царювання Аси вирушив Вааса, ізраїльський цар, на Юдею й укріпив Раму, щоб ніхто не відходив і не приходив до Аси, юдейського царя.

- ² Тоді Аса взяв срібло та золото з скарбниці Божого дому та царського палацу й послав до Бен-Гадада, араміського царя, що жив у Дамаску, кажучи:
- ³ «Нехай буде союз між мною та тобою, як був між моїм батьком та твоїм батьком! Оце я посилаю тобі срібла та золота: покинь твій союз з Ваасою, щоб він відступивсь від мене.»
- ⁴ І послушав Бен-Гадад царя Аси й послав своїх військових начальників проти ізраїльських міст, і вони завоювали Йон, Дан, Авелмаїм і всі склади в містах Нафталі.
- ⁵ Почувши Вааса про це, перестав укріпляти Раму, й залишив свою роботу.
- ⁶ Тоді цар Аса зібрав усіх юдеїв, і вони забрали з Рами каміння та дерево, що вживав Вааса до укріплення, й укріпили ними Геву й Міцпу.
- ⁷ Того часу віщий Ханані прийшов до Аси, юдейського царя, й сказав йому: «За те, що ти покладався на араміського царя, а не на Господа, Бога твого, військо

арамійського царя уникло твоїх рук.

⁸ Чи ж не мали куші та лівії величезного війська, колісниць та багато кінноти? Але що ти покладався на Господа, то він і видав їх тобі в руки,

⁹ бо очі Господні обіймають усю землю, щоб підтримувати тих, чиє серце цілком йому віддане. Ти поведився в тому нерозважно, тому й будуть у тебе від цього часу війни.»

¹⁰ Розсердився Аса на віщого й вкинув його в тюрму: такий великий був його гнів за те на нього. Аса утискав на той час і деяких з народу.

¹¹ Дії Аси, від перших до останніх, записані у книзі юдейських та ізраїльських царів.

¹² Тридцять дев'ятого року свого царювання занедужав Аса на ноги, й ця недуга стала вельми тяжкою, але він і у своїй недузі шукав не Господа, а лікарів.

¹³ І спочив Аса зо своїми батьками, помер на сорок першому році свого царювання.

¹⁴ Його поховали в гробі, що він висік був собі в Давидгороді, і поклали його на ліжку, повному пахощів та мастей, належно зготованих, і запалили на його честь величезне

РОЗДІЛ: 17

Йосафат, його син, став царем замість нього й показав себе сильним проти Ізраїля.

² Він поставив військо по всіх містах-твердинях і посадив правителів у Юдейському краю і в містах Ефраїма, що їх забрав був Аса, батько його.

³ Господь був з Йосафатом, бо він ходив дорогами, яких тримався раніше його предок Давид, і не шукав Ваалів,

⁴ а шукав Бога батька свого й чинив за його заповідями, а не за вчинками Ізраїля.

⁵ Тому Господь зміцнив царство в його руці, і юдеї давали Йосафатові дари, так що у нього було багато добра й слави.

⁶ А коли серце його стало сміливішим на дорогах Господніх, він викоринив з Юди узвишшя й ашери.

⁷ На третьому році свого царювання послав він своїх князів Бенхаїла, Овдію, Захарію, Натанайла та Міхаю, щоб навчали народ по містах Юдеї,

⁸ а з ними левітів Шемаю, Нетанію, Зевадію, Азаела, Шемірамота, Йонатана, Адонію, Товію, Тов-Адонію, левітів, а з ними Елішаму та Йорама, священиків.

⁹ І вони вчили в Юдеї, мавши при собі книгу закону Господнього, й обходили всі міста Юдеї та навчали народ.

¹⁰ Страх Господній був на всіх царствах країн, що навкруги Юдеї, і вони не воювалися з Йосафатом.

¹¹ А й філістимляни принесли Йосафатові дари й силу срібла, так само й араби пригнали йому дрібного скота: 7 700 баранів та 7 700 козлів.

¹² Отак Йосафат поволі підносився дедалі вище вгору й збудував в Юдеї замки й міста-склади.

¹³ Була в нього також сила запасів по містах юдейських, а в Єрусалимі - вояків, мужів відважних.

¹⁴ Ось їх спис за їхніми батьківськими родинами: від Юди старшини над тисячами: Адна - начальник, а в нього 300 000 хоробрих мужів;

¹⁵ поруч нього Йоханан начальник, а в нього 280000; 16. поруч нього Амасія, син Зіхрі, що добровільно посвятив себе Господеві, а в нього 200000 мужів хоробрих.

¹⁷ Від Веніямина: хоробрий муж Еліяда, а в нього 200 000 озброєних луком та

щитом;

18 поруч нього Єгозавад, а в нього 180000 озброєних до війни.

19 Оце ті, що служили цареві, крім тих, що цар розставив по містах-твердинях у всій Юдеї.

РОЗДІЛ: 18

Йосафат мав велике багатство й славу. Він поріднився з Ахавом.

2 По кількох роках пішов він до Ахава в Самарію. Ахав зарізав для нього й для людей, що були з ним, багато волів та овець, і намовив його йти з ним на Рамот гілеадський.

3 Ахав, ізраїльський цар, сказав юдейському цареві Йосафатові: «Підеш зо мною на Рамот гілеадський?» Той відповів йому: «Як ти, так і я! Як твій народ, так і мій народ! Іду з тобою на війну.»

4 І сказав Йосафат ізраїльському цареві: «Спитай, прошу, сьогодні, що скаже Господь.»

5 Тоді ізраїльський цар зібрав пророків - 400 чоловік - і сказав їм: «Чи йти нам війною на Рамот гілеадський, чи стриматись?» Вони сказали: «Іди! Бог видасть його в цареві руки.»

6 Та Йосафат спитав: «А чи нема тут ще й Господнього пророка? Спитаємо в нього!»

7 І відповів ізраїльський цар Йосафатові: «Є ще один чоловік, через якого можна запитати Господа, але я його ненавиджу, бо він не пророкує мені нічого доброго, а завжди пророкує лихе; це Міхей, син їмли.» А Йосафат сказав: «Не говори бо так, царю!»

8 Тоді ізраїльський цар покликав одного скопця й повелів: «Побіжи но швидше за Міхеєм. сином їмли.»

9 Ізраїльський цар та Йосафат, юдейський цар, сиділи кожен на своєму престолі, одягнені в царські ризи; вони сиділи на майдані при вході в ворота Самарії, а всі пророки віщували перед ними

10 Тоді Седекія, син Ханаани, зробив собі залізні роги й сказав: «Так говорить Господь: Цими ти будеш бити араміїв, доки не вигубиш їх.»

11 І всі пророки пророкували так само, кажучи: «Іди на Рамот гілеадський. Пощаститься тобі: Господь видасть його в руки цареві.»

12 Посланець, що пішов кликати Міхея, сказав йому так: «От пророки в один голос віщують добро цареві. Нехай же, прошу, і твоє слово буде, як кожного з них: виречи надобре.»

13 Міхей же: «Як жив Господь! Що скаже мені Бог, те й виречу.»

14 Прийшов він до царя, і цар сказав до нього: «Міхею, чи йти нам війною на Рамот гілеадський, а чи стриматись?» Той відповів: «Ідіть, вам пощастить! Вони будуть віддані в ваші руки.»

15 Та цар сказав йому: «А скільки то разів я маю тебе заклинати, щоб ти говорив мені іменем Господнім тільки правду?»

16 Тоді той сказав: «Я бачив усього Ізраїля, розсипаного по горах, немов овець, що пастуха не мають! Господь сказав: Вони господаря не мають. Хай кожний в мирі вертається до свого дому.»

17 І сказав ізраїльський цар до Йосафата: «Чи я ж тобі не казав, що він не віщує мені

нічого доброго, а тільки лихе?»

18 Міхей сказав: «Слухайте, отже, слово Господнє: я бачив Господа, як сидів на своєму престолі, і все військо небесне стояло праворуч і ліворуч від нього.

19 А Господь сказав: Хто б підманув Ахава, ізраїльського царя, щоб він пішов і наклав головою в Рамоті гілеадському? І один сказав так, а другий казав інак.

20 Тоді виступив один дух, став перед Господом і сказав: Я підманю його. Господь спитав його: Чим?

21 Той відповів: Я піду й буду духом неправди в устах усіх його пророків. Господь сказав: Тобі пощастить його підманути; іди й зроби так.

22 Оце тепер Господь дозволив духові неправди увійти в уста цих своїх пророків: Господь вирік лиху на тебе.»

23 Тоді Седекія, син Ханаани, приступив, ударив Міхея по щоці й сказав: «Якою ж дорогою дух Господній відійшов від мене, щоб говорити з тобою?»

24 А Міхей відповів: «Ось довідаєшся про це тоді, як будеш бігати з кімнати в кімнату, щоб сховатись.»

25 І звелів ізраїльський цар: «Візьміть Міхея та й одведіть його до Амона, посадника міста, й до Йоаса, царського сина,

26 і скажіть: Так каже цар: Вкиньте оцього в тюрму й харчуйте його хлібом та водою скупю, доки я не вернусь у мирі.»

27 Міхей же відповів: «Чи справді вернешся в мирі, Господь не сказав через мене.» Далі додав: «Слухайте це, всі люди!»

28 От і пішов ізраїльський цар з Йосафатом, юдейським царем, на Рамот гілеадський.

29 І сказав ізраїльський цар Йосафатові: «Я перевдягнуся і піду до бою, ти ж будь у своїй одежі.» Перевдягнувся ізраїльський цар і пішов до бою.

30 Арамійський же цар дав такий наказ своїм начальникам колісниць: «Не вдаряйте ні на простого, ні на значного, а тільки на одного ізраїльського царя.»

31 Скоро начальники колісниць побачили Йосафата, то подумали: «Ось ізраїльський цар! - і обступили його, щоб ударити на нього; але Йосафат закричав, і Господь допоміг йому, й Бог відвернув їх від нього.

32 Побачивши ж, що то не ізраїльський цар, начальники колісниць відступили від нього.

33 Тим часом якийсь чоловік випадково натягнув лука й поранив ізраїльського царя між пов'язями та панцерем. Мовив Ахав до візника: «Поверни назад та вивези мене з битви, бо я поранений.»

34 Але битва кипіла того дня, й ізраїльський цар мусів стояти твердо проти араміїв аж до вечора, отож і вмер при заході сонця.

РОЗДІЛ: 19

Йосафат, юдейський цар, повернувся живий і здоровий додому в Єрусалим.

2 Назустріч йому вийшов видючий Єгу, син Ханані, й сказав цареві Йосафатові: «Чи слід було тобі допомагати нечестивцеві й любити тих, що ненавидять Господа? Ось тому й упав на тебе гнів Господній.

3 Одначе, і добре знайшлось у тобі, бо ти знищив ашери у краю й спрямував своє серце шукати Бога.»

4 Йосафат жив у Єрусалимі. Він знову почав виходити в народ від Версавії до

Еффраїм-гори, й навертав їх до Господа, Бога батьків їх.

⁵ Він настановив суддів у краю по всіх укріплених містах Юдеї, в кожному місті,

⁶ і наказав суддям: «Дивіться, що ви робите: ви бо чините суд не для людей, а для Господа, і він при вас, коли ви судите.

⁷ Нехай, отже, буде на вас страх Господній: дійте обережно, бо в Господа, Бога нашого, нема неправди ні сторонничости, ані підкупства.»

⁸ Та й у Єрусалимі настановив Йосафат декого з левітів, священиків та голів ізраїльських родин до суду Господнього й до позовів мешканців Єрусалиму

⁹ і дав їм такий наказ, кажучи: «Ви чинитимете в страсі Господньому, по правді й з чистим серцем, ось як:

¹⁰ у всіх справах, що прийдуть до вас від ваших братів, які живуть по своїх містах, чи йдеться про той чи той пролив крові, чи про закон та заповіді, чи про постанови та обряди, ви маєте їх навчати, щоб вони не провинились перед Господом і не було гніву його на вас та на братів ваших. Так будете чинити, й не провинитесь.

¹¹ А ось і Амарія, первосвященик, над вами в кожному Господнім ділі, а Зевадія, син Ізмаїла, князь дому Юди, в кожній царській справі; писарями маєте левітів до розпорядимости. Беріться, отже, мужньо до роботи, і Господь буде при добрих!»

РОЗДІЛ: 20

Після цього моавитяни, аммонії, а з ними дехто з маоніїв пішли війною на Йосафата.

² Прийшли деякі й звідомили про це Йосафата: «Велика сила йде на тебе з-за моря, з Едому, і ось вони в Хацецон-Тамарі, тобто в Енгеді.»

³ Йосафат злякався й вирішив шукати Господа, тож і оповістив піст по всій Юдеї.

⁴ І зібрались юдеї просити допомоги в Господа; з усіх юдейських міст прийшли також просити допомоги в Господа.

⁵ Став Йосафат перед юдейською та єрусалимською громадою в Господньому домі, перед новим двором,

⁶ і промовив: «Господи, Боже батьків наших! Чи ж не ти Бог на небі і чи не ти пануєш над усіма царствами народів? У твоїй руці така сила й потуга, що ніхто не встоїться проти тебе!

⁷ Чи ж не ти, Боже наш, прогнав мешканців цієї землі перед твоїм народом Ізраїлем і віддав її потомству Авраама, твого вірного, навіки?

⁸ І вони оселились у ній і збудували в ній святиню імені твоєму, кажучи:

⁹ Як прийде на нас нещастя, меч-месник або пошесть, або голод, то ми станемо перед цим домом і перед твоїм обличчям, бо твоє ім'я в цьому домі, і візьемо до тебе в нашому горі, і ти почуєш нас і врятуєш.

¹⁰ Ось і тепер аммонії, моавитяни й ті, що з Сеїр-гори, через край яких ти не дозволив перейти ізраїльтянам, як вони вийшли з Єгипетської землі, вони бо обминули їх і не вигубили їх, -

¹¹ ось вони платять нам тим, що прийшли вигнати нас із твоєї спадщини, що ти дав нам у посілість.

¹² Боже наш! Суди їх, бо в нас нема сили проти цієї великої навали, що прийшла на нас ми не відаємо, що робити: тільки до тебе наші очі!»

¹³ Всі юдеї стояли тоді перед Господом: і малі діти їх ні, і жінки їхні, і сини їхні.

- 14** Тоді дух Господній зійшов на Ахазієла, сина Захарії, сина Бенаї, сина Єїєла, сина Маттанії, левіта з синів Асафа, - посеред громади,
- 15** і він промовив: «Вважайте, всі юдеї й мешканці Єрусалиму, та й ти, царю Йосафате! Так говорить Господь до вас: Не бійтесь і не лякайтесь цієї великої навали, бо не ваша це війна, а Божа.
- 16** Завтра ви виступите проти них; он вони виходять на горб Ціц, ви знайдете їх край долини, проти Єруел-пустині.
- 17** Не ви будете битися цим разом; станьте твердо, стійте й побачите, що перемога Господня буде з вами. Юдо та Єрусалиме! Не бійтесь і не лякайтесь! Завтра виступите їм назустріч, і Господь буде з вами.»
- 18** І припав Йосафат обличчям до землі, і всі юдеї та єрусалимські мешканці впали перед Господом, щоб поклонитись йому.
- 19** Левіти з потомків Кегата та з потомків Кораха встали славити Господа, Бога Ізраїля, вельми грімким голосом.
- 20** На другий день підвелись вони рано-вранці й виступили до Текоа-пустині. Як вони рушили, став Йосафат і сказав: «Слухайте мене, юдеї та мешканці Єрусалиму! Майте віру в Господа, Бога вашого, й будете безпечні; майте віру в його пророків, і пощастить вам»
- 21** Порадившись з народом, він поставив співців Господніх, щоб вони, у святих шатах, славили Господа, йдучи перед озброєними й промовляючи: Хваліте Господа, бо вічна його милість!
- 22** Та саме як вони почали веселитись і славити, Господь наслав засідку на аммоніїв, моавитян та верховинців із Сеїру, що були виступили проти Юди, й вони були побиті,
- 23** бо аммонії та моавитяни піднялись проти верховинців із Сеїру, щоб вигубити та винищити їх, а коли скінчили з ними, повстали одні проти одного та й вигубили себе.
- 24** А коли юдеї прийшли на вершину в напрямі пустині й глянули на ту навалу, - аж ось на землі лежать самі трупи; ніхто не врятувався.
- 25** Тоді Йосафат із своїм народом пішов забирати здобич. Вони знайшли силу скота, майна, одєжу й дорогі речі, й понабирали собі стільки, що не могли нести. Три дні розбирали вони добич, так багато її було!
- 26** А четвертого дня зібралися в Долині Благословення, бо там благословили Господа, тому й звуть те місце Долиною Благословення по цей день.
- 27** Нарешті, всі юдейськ: та єрусалимські люди з Йосафатом на чолі пустились у дорогу назад, щоб вертатися в Єрусалим, раді, бо Господь обрадував їх, урятувавши їх від ворогів.
- 28** Вони прибули в Єрусалим, до дому Господнього, з гарфами, цитрами та сурмами.
- 29** Страх Божий був тоді по всіх царствах сусідніх країв, як почули, що Господь воював проти ворогів Ізраїля.
- 30** Отак царство Йосафата зазнало миру, і його Бог дав йому спокій звідусіль.
- 31** Так ото Йосафат царював над Юдою. 35 років було йому, як він став царем, і 25 років царював він у Єрусалимі. Мати його, дочка Шілхі, звалась Азува.
- 32** Він ходив дорогою батька свого Аси, не відхилявсь від неї й чинив, що було до вподоби Господеві.
- 33** Однак, узвишся не були усунені, й народ ще не спрямував свого серця до Бога батьків своїх.
- 34** Решта дій Йосафата, від Перших до останніх, записана в споминах Єгу, сина Ханані, увійшла в Книгу ізраїльських царів.

- ³⁵ Але потім Йосафат, юдейський цар, уклав союз з Ахазією, ізраїльським царем, що поводився нечесливо.
- ³⁶ Йосафат уклав з ним союз, щоб будувати кораблі й посилати їх у Таршіш; вони їх будували в Еціон-Гевері.
- ³⁷ Однак, Еліезер, син Дадавагу з Мареші, вирік на Йосафата таке пророцтво: «За те, що ти уклав союз з Ахазією, Господь знищить твоє діло.» Отож, кораблі розбилися і не могли плисти в Таршіш.

РОЗДІЛ: 21

Йосафат спочив з своїми батьками, й поховали його разом з його батьками в Давидгороді. Його син Йорам став царем замість нього.

- ² Були в нього брати, сини Йосафата: Азарія, Єхієл, Захарія, Азаріягу, Михаїл і Шафатія. Всі вони були сини Йосафата, царя Ізраїля.
- ³ Батько їхній дав їм багато дарів сріблом і золотом та дорогоцінними речами, разом з укріпленими містами в Юдеї; а царство дав Йорамові, бо він був перворідний.
- ⁴ Йорам вступив на царство свого батька, а коли вбився в силу, вибив мечем усіх своїх братів та ще й деяких з ізраїльських князів.
- ⁵ Було Йорамові 32 роки, як він став царем, і царював він 8 років у Єрусалимі.
- ⁶ Він ходив дорогою ізраїльських царів, як робив дід Ахава, бо дочка Ахава була його жінкою, і чинив зло в очах Господніх.
- ⁷ Але Господь не хотів вигубити дому Давида - заради союзу, що заключив був з Давидом, і через те, що обіцяв дати світлич йому та його синам по всі часи.
- ⁸ За його часів відпав Едом від Юди й настановив собі царя.
- ⁹ Тоді Йорам із своїми начальниками й усіма колісницями двигнувся у похід; устав він уночі й побив едоміїв, що були обступили його, і начальників колісниць.
- ¹⁰ Одначе, Едом відпав таки від Юди аж по цей день. Того ж самого часу відпала й Лівна від нього, бо він покинув Господа, Бога батьків своїх
- ¹¹ Він також спорудив узвишся на горах юдейських, завів розпусту між мешканцями Єрусалиму й попсував Юдею.
- ¹² І надійшло до нього письмо пророка Іллі, а в ньому було сказано: «Так говорить Господь, Бог Давида, батька твого: За те, що не ходив єси дорогами Йосафата, батька твого, й дорогами Аси, юдейського царя,
- ¹³ а ходив дорогою ізраїльських царів і завів розпусту в Юдеї та серед мешканців Єрусалиму, як завів розпусту дід Ахава, та ще й до того повбивав єси братів твоїх, - дід батька твого, - що були ліпші від тебе,
- ¹⁴ Господь поб'є великою пошестю народ твій, синів твоїх, жінок твоїх і все майно твоє;
- ¹⁵ та й сам ти захворієш на тяжку недугу, недугу нутра, аж виходитиме твоя утроба в болях, з дня на день.»
- ¹⁶ Тоді Господь збудив проти Йорама дух філістимлян та арабів, суміжних із кушіями,
- ¹⁷ і вони рушили на Юдею, й напали на неї та забрали геть усе добро, яке було в царському домі, а також і синів його та жінок його, й не зосталось у нього сина, крім Йоахаза, найменшого з його синів.
- ¹⁸ А до того усього наслав Господь на його нутро невилгоїну хворобу,
- ¹⁹ так що по довгому часі, коли настав кінець, його нутрощі з-за недуги вилазили два

дні, й він умер у великих муках. Його народ не запалив на його честь вогнища, як то палив на честь його батьків.

²⁰ Було йому 32 роки, як він став царем, і 8 років царював він у Єрусалимі. Він відійшов неоплаканий, і поховали його в Давидгороді, але не в царському гробовищі.

РОЗДІЛ: 22

Тоді мешканці Єрусалиму настановили замість нього царем Ахазію, його наймолодшого сина, бо всіх старших повбивала орда, що прийшла була з арабами до табору. Так став царем Ахазія, син Йорама, юдейського царя.

² Було Ахазії 22 роки, як став царем, і царював він 1 рік в Єрусалимі. Мати його, дочка Омрі, звалась Аталія.

³ Він теж ходив дорогами дому Ахава, бо його мати була його лихою дорадницею.

⁴ Він чинив зло в очах Господніх, як і дім Ахава, бо він був його дорадником по смерті його батька, йому ж на погибель.

⁵ Ідучи також за їхньою порадою, пішов він з Йорамом, сином Ахава, ізраїльським царем, на війну проти Хазаела, араміського царя, в Рамот гілеадський, але арамії поранили Йорама,

⁶ і він повернувся в Ізраїль гоїтись від ран, що завдали йому в Рамоті, як він воювавсь з Хазаелом, араміським царем. Тоді Ахазія, син Йорама, юдейський цар, прийшов відвідати Йорама, сина Ахава, в Ізраїль, бо цей був хворий.

⁷ Та це було від Бога, на згубу Ахазії, що він прийшов до Йорама, бо після свого приходу виступив він з Йорамом проти Єгу, сина Німші, якого Господь помазав на те, щоб він викоринив дім Ахава.

⁸ Отож, як Єгу чинив суд над домом Ахава, знайшов він юдейських князів та синів братів Ахазії, що були на службі в Ахазії, і повбивав їх.

⁹ Шукав він також і Ахазію; його схопили, коли він ховався в Самарії, і привели до Єгу, і цей його вбив. І поховали його, бо казали: Він син Йосафата, що шукав Господа з усього свого серця. Не було більш нікого в домі Ахазії, хто міг би царювати.

¹⁰ Тоді Аталія, мати Ахазії, побачивши, що вмер її син, заповзялась та й вигубила весь царський рід дому Юди.

¹¹ Але Йошават, царська дочка, взяла Йоаса, сина Ахазії і, викравши його з-поміж царських синів, що їх вбивали, сховала його та його мамку в кімнаті з ліжками. Отак Йошават, дочка царя Йорама, жінка священника Йояди, сестра Ахазії, сховала його від Аталії, і ця його не вбила.

¹² Він був при ній, схований у домі Божому, 6 років, а Аталія царювала в країні. не забила його.

¹³ І він був з ними в Божому домі, ховаючися шість років, а Аталія царювала над Краєм.

РОЗДІЛ: 23

Але сьомого року Йояда набрався сміливості й узяв собі до спілки начальників над сотнями: Азарію, сина Єрохама, Ізмаїла, сина Йоханана, Азарію, сина Овида, Масею, сина Адаї, та Елішафата, сина Зіхрі.

² Вони перейшли Юдею й зібрали левітів з усіх юдейських міст і голів ізраїльських

родин та й прийшли в Єрусалим.

³ І вся громада уклала в Божому домі умову з царем. Йояда сказав їм: «Ось царський син. Він повинен бути царем, як вирік Господь про синів Давида.

⁴ Ось що ви зробите: третина вас, священики й левіти, що приходять на службу в суботу, буде за воротарів коло порогів;

⁵ друга третина буде при царським палаці, а остання третина буде коло брами Єсод; увесь же народ буде в дворах Господнього дому.

⁶ Ніхто нехай не входить у дім Господній, крім священиків та левітів, що служать. Вони можуть увійти, бо посвячені, а весь народ нехай тримається Господніх приписів.

⁷ Левіти нехай обступлять царя звідусіль, кожний із своєю зброєю в руці, і хто б не ввійшов у храм, того нехай уб'ють. (Нехай вони держаться) Царя, коли він буде входити або виходити.»

⁸ Левіти та юдеї зробили все, що звелів священик Йояда: кожний забрав своїх людей, тих, що приходили на службу в суботу, разом з тими, що відходили в суботу, бо священик Йояда не звільнив черг.

⁹ Потім священик Йояда роздав начальникам над сотнями списи та великі й малі щити царя Давида, що були в Божому домі,

¹⁰ і поставив увесь народ, кожного зо зброєю в руці, від правого до лівого рогу дому, коло жертовника й коло дому, навколо царя.

¹¹ І вивели царського сина й наділи на нього вінець та відзнаки й настановили його царем. Йояда та його сини помазали його й закликали: «Нехай живе цар!»

¹² Почувши клик народу, що збігався та вигукував до царя, Аталія вийшла до народу в дім Господній.

¹³ Поглянула - аж ось стоїть цар на своєму місці при вході, і князі й сурми коло царя, а весь народ краю, радий, сурмить. І співці з музичними приладами були там і голосно прославляли. Тоді Аталія роздерла на собі одежу й закричала: «Зрада, зрада!»

¹⁴ Священик Йояда дав такий наказ начальникам над сотнями, що правили військом: «Виведіть її геть за двір, а хто піде слідом за нею, буде порубаний мечем, бо священик велів: Не вбивайте її, мовляв, у домі Господньому.»

¹⁵ І вони поклали на неї руки, а як вона ввійшла до входу кінської брами царського палацу, там убили її.

¹⁶ Йояда заключив союз між собою й усім народом та царем, щоб їм бути народом Господнім.

¹⁷ І весь народ пішов у божницю Ваала й зруйнував її; жертовники її та бовванів її порозбивали, а Маттана, жерця Ваало-вого, вбили перед жертовниками.

¹⁸ І доручив Йояда догляд за Господнім домом священикам та левітам, що Давид розділив був на черги для Господнього дому, щоб приносити всепалення. Господеві, як написано в законі Мойсея, з radoщами та співами, за велінням Давидовим.

¹⁹ Він поставив воротарів коло воріт Господнього дому, щоб ніхто нечистий від чогобудь не міг туди ввійти.

²⁰ Нарешті, взяв він начальників над сотнями, вельмож, старшину в народі і весь народ краю, вивів царя з Господнього дому і, ввійшовши через верхні ворота в царський палац, посадили вони царя на царський престіл.

²¹ Увесь народ краю радів, і місто заспокоїлось. А Аталію зарубано мечем.

РОЗДІЛ: 24

Було Йоасові 7 років, як став він царем, і царював 40 років в Єрусалимі. Мати його звалася Цівея, з Версавії.

² Йоас робив добро в очах Господніх по всі дні священика Йояди.

³ Йояда взяв йому дві жінки, й він породив синів та дочок.

⁴ Після цього Йоасові спало на думку відновити дім Господній;

⁵ він зібрав священиків та левітів і сказав їм: «Ідіть по юдейських містах і збирайте з усього Ізраїля скільки потрібно, рік-у-рік, грошей на направу дому вашого Бога. Заходіться швидко коло цієї справи.» Але левіти не квапились.

⁶ Тоді цар покликав Йояду, їхнього голову, й сказав йому: «Чому ти не вимагаєш від левітів, щоб вони приносили з Юдеї та з Єрусалиму податок накладений Мойсеєм, Господнім слугою, на ізраїльську громаду для намету зборів?

⁷ Таж нечистива Ата-лія та її сини довели дім Божий до занепаду, й усе святе в домі Господньому вжили для Ваалів!»

⁸ Цар звелів, і зробили одну скриньку й примістили її при дверях дому Господнього знадвору,

⁹ й оповістили по Юдеї та Єрусалимі, щоб зносили Господеві податок, який наклав був Мойсей, слуга Божий, на Ізраїля в пустині.

¹⁰ Всі старшини й увесь народ були раді й зносили та кидали в скриньку, аж доки вона не стала повна.

¹¹ Левіти приносили, з доручення царя, скриньку до перевірки. Коли вони бачили, що там багато срібла, тоді приходив царський писар та довірений первосвященика, випорожняли скриньку й відносили її назад та й ставили знов на своє місце. Так робили вони день-у-день і зібрали силу грошей.

¹² Цар та Йояда давали їх тим, що виконували роботи при Господньому домі, а вони наймали каменотесів та теслів до понови Господнього дому й ковалів та мідників до направи Господнього дому.

¹³ Ті, що виконували роботи, взялись до праці, і робота направи йшла добре в їх руках; вони привели Божий дім в належний стан і скріпили його.

¹⁴ А коли закінчили, то принесли цареві та Йояді решту грошей; з них зроблено посуд для Господнього дому: посуд до служби й до всепалення, чаші та золоте і срібне начиння. І приносили всепалення в Господньому домі без перестання, поки жив Йояда.

¹⁵ Йояда постарівся і, нажившись досить на світі, помер; 130 років було йому, як він помер.

¹⁶ Його поховали в Давидгороді разом з царями, бо він робив добро в Ізраїлі, для Бога й для його дому.

¹⁷ Після смерти Йояди прийшли юдейські князі з поклоном до царя, і цар їх вислухав.

¹⁸ Вони покинули дім Господа, Бога батьків своїх, і почали служити ашерам та бовванам, і був гнів Господній на Юду та Єрусалим за цю їхню провину.

¹⁹ Щоб навернути їх до себе, Господь посилав до них пророків, і ці свідчили проти них, але вони не слухали.

²⁰ Тоді дух Божий зійшов на Захарію, сина священика Йояди, і став він перед народом і сказав йому: «Так говорить Бог: Чому ви порушуєте накази Господні? Не вийде вам це на добро! Що ви покинули Господа, то й він вас покинув.»

²¹ Та вони змовились проти нього і, на наказ царя, вбили його камінням У дворі

Господнього дому.

22 Отак цар Йоас не згадав про доброту, що мав до нього Йояда, батько Захарії, і вбив його сина. А як цей умирав, то сказав: «Нехай Господь бачить і відплатить!»

23 Як же минув рік, виступило проти нього араміське військо. Воно прийшло в Юдею й у Єрусалим та й повбивало з-поміж народу всіх старшин у народі, а всю здобич, забрану в них, послали цареві в Дамаск.

24 Хоч араміське військо прийшло було в невеликому числі людей, та Господь видав їм у руки дуже велике військо за те, що юдеї покинули Господа, Бога батьків своїх. Та й над Йоасом вони вчинили суд.

25 А як вони вийшли від нього, заставши його в тяжкій хворобі, слуги його вчинили змову проти нього за кров сина священика Йояди й убили його в його ліжку, тож він умер. І поховали його в Давидгороді, та не поховали його в царському гробовищі.

26 Ті ж, що вчинили змову проти нього, були: Завад, син Шімеати, аммонійки, та Єгозавад, син Шімпріти, моавитянки.

27 Про його синів і про силу податків, що він одержав, та про направу Божого дому написано в Мідраші книги царів. Амасія, його син, став царем на місце його.

РОЗДІЛ: 25

Амасії було 25 років, як став царем, і 29 років царював він у Єрусалимі. Мати його звалась Єгоаддан, з Єрусалиму.

2 Він чинив угодне в очах Господніх, та не з усього серця.

3 Як скріпилось його царство, він повбивав тих своїх слуг, що вбили царя, його батька.

4 Однак, дітей їхніх не повбивав, згідно з тим, що написано в законі, в книзі Мойсея, де Господь заповів так: не слід убивати батьків за дітей, і дітей не слід убивати за батьків, але кожен за свою провину має вмерти.

5 Амасія зібрав усіх юдеїв і розділив їх за батьківськими домами під тисячниками та сотниками, - усіх юдеїв і веніяминян, - і перелічив їх від двадцятьох років і вище, і знайшов їх 300 000 добірних вояків, що могли виступити до бою й орудувати списом та щитом.

6 Та ще й найняв 100 000 ізраїльтян, хоробрих вояків, за 100 талантів срібла.

7 Але прийшов до нього чоловік Божий та й сказав: «Царю! Нехай не йде з тобою ізраїльське військо, бо Господь не з Ізраїлем, не з усіма отими синами Ефраїма!

8 Іди ти сам, чини сам, будь хоробрим у битві! Бог не повалить тебе перед ворогом, бо в Бога є сила підтримати й повалити.»

9 Амасія ж сказав чоловікові Божому: «А що робити із стома талантами, що я дав ізраїльському військові?» Чоловік же Божий відповів: «Господь може дати тобі багато більше від цього!»

10 Тоді Амасія відпустив військо, що було прийшло до нього з Ефраїма, щоб воно повернулось у свій край, але воно вельми запалало гнівом на Юдею й повернулось до себе додому, сповнене люті.

11 Тоді Амасія, набравшись відваги, повів народ свій і пішов на Соляну долину, і побив 10000 синів Сеїру,

12 а 10 000 забрали сини Юди живцем у полон і вивели їх на верх Склі та й поскидали їх з верха Склі, і всі вони порозбивались.

- 13** Але військо, що Амасія відіслав назад, щоб не йшло з ним на війну, накинулось на юдейські міста від Самарії до Бет-Хорону і повбивало в них 3 000 та нагабувало силу здобичі.
- 14** Як же Амасія, розбивши едо-міїв, повертався назад, то приніс богів синів Сеїру і поставив їх у себе за богів; він падав ниць перед ними й кадив перед ними.
- 15** Тоді гнів Господній запалав на Амасію, і Господь послав до нього пророка, і той сказав йому: «Чому ти звертаєшся до богів народу, які не спасли свого народу від твоєї руки?»
- 16** Як він сказав так до нього, цар відповів: «Хіба ми тебе настановили царським дорадником? Припини! Чого тобі пориватись на смерть?» І перестав пророк, промовивши: «Знаю, що Бог призначив тебе на згубу, бо ти зробив так і не послухав моєї ради.»
- 17** Амасія, юдейський цар, порадився й послав до Йоаса, сина Йоахаза, сина Єгу, ізраїльського царя, і звелів йому сказати: «Приходь, побачимось віч-на-віч.»
- 18** Тоді Йоас, ізраїльський цар, відіслав до Амасії, юдейського царя, сказати: «Будяк, що на Ливані, послав до кедр, що на Ливані, сказати: видай свою дочку за жінку моєму синові. Та прийшли дикі звірі, що на Ливані, й розтоптали той будяк.
- 19** Ти кажеш: Ось я побив едоміїв! Твоє серце пнеться до могутності. Сиди ліпше дома! Чого тобі накликати лихо й приводити себе самого та Юдею до загибелі?»
- 20** Але Амасія не послухав, бо то було від Бога, щоб видати його на поталу, за те, що удавались до богів едомських.
- 21** І виступив Йоас, ізраїльський цар, і побачились вони віч-на-віч, він і юдейський цар, у Бет-Шемеші, що належить Юдеї.
- 22** Та юдеїв побили ізраїльтяни, й розбіглись вони кожен до свого намету.
- 23** Амасію ж, юдейського царя, сина Йоаса, сина Йоа-хаза, спіймав Йоас, ізраїльський цар, у Бет-Шемеші й привів у Єрусалим; він розвалив також єрусалимський мур від брами Ефраїма до наріжної брами, на 400 ліктів.
- 24** І забрав усе золото й срібло й ввесь посуд, що перебував у Божому домі, в Оведедома, і скарби царського палацу, й закладників, та повернувся у Самарію.
- 25** Амасія, син Йоаса, юдейський цар, жив після смерти Йоаса, сина Йоахаза, ізраїльського царя, 15 років.
- 26** Решта дій Амасії, від перших до останніх, записані в книзі юдейських та ізраїльських царів.
- 27** З того часу, як Амасія відступив від Господа, вчинили проти нього в Єрусалимі змову, й він утік у Ла-хіш, але за ним погнались у Лахіш і вбили його там.
- 28** Його привезли кіньми й поховали разом з його батьками в Давидгороді.

РОЗДІЛ: 26

1 ввесь народ юдейський взяв Уззію, якому було 16 років, і настановив його царем замість його батька Амасії.

2 Він відбудував Елат, повернувши його Юдеї, після того, як цар спочив разом з своїми батьками.

3 Уззії було 16 років, як став царем, і царював він 52 роки в Єрусалимі. Мати його звалась Схолія, з Єрусалиму.

4 Він чинив угодне в очах Господніх, у всьому так, як чинив Амасія, його батько.

- ⁵ Він звертався до Бога, доки жив Захарія, що був навчив його остраху Божого, і доки він звертався до Господа, Бог щастив йому.
- ⁶ Він виступив на війну з філістимлянами й розвалив мури Гату, мури Явне та мури Ашдоду й збудував міста коло Ашдоду й ще деінде у філістимлян.
- ⁷ Бог допомагав йому проти філістимлян і проти арабів, що жили в Гур-Ваалі, та проти маоніїв.
- ⁸ Аммонії платили Уззії данину, і слава про нього дійшла аж до Єгипту, бо він став вельми могутнім.
- ⁹ Уззія збудував башти в Єрусалимі над Наріжною брамою, над Долинною брамою й на розі та й укріпив їх.
- ¹⁰ Збудував також башти в пустині, викопав багато ритв, бо мав силу худоби в Шефелі та на полонинах і хліборобів та виноградарів по горах та по селах, бо кохався у хліборобстві.
- ¹¹ Було в Уззії й озброєне військо, що виходило загонами на війну, за числом їхнього перепису, укладеного писарем Єїелом та урядовцем Масеєю, під проводом Хананії, одного з царських начальників.
- ¹² Усіх голів над батьківськими домами, зарахованих до хоробрих воїнів, було 2600.
- ¹³ Під їхньою рукою було військо, 307 500, що виступили до битви з великим завзяттям на допомогу цареві проти ворога.
- ¹⁴ Уззія наготував для них, тобто для всього війська, щитів, списів, шоломів, панцерів, луків та каміння для пращів.
- ¹⁵ Він збудував також в Єрусалимі спритно вигадані майстрами прилади, щоб стояли на баштах та на рогах для того, щоб пускати стріли та велике каміння. І рознеслось ім'я його далеко, бо він лав якусь дивовижну допомогу, так що він став могутнім.
- ¹⁶ Та як він убився в силу, загорділо його серце йому на погибель, і він согрівив проти Господа, Бога свого, бо увійшов у храм Господній, щоб палити кадило на кадильному жертovníку.
- ¹⁷ За ним увійшов священик Азарія, а з ним 80 Господніх священиків, людей хоробрих.
- ¹⁸ Стали вони проти нього й сказали йому: «Не слід тобі, Уззіє, кадити Господеві; це діло священиків, синів Арона, посвячених на те, щоб кадити. Вийди з святині, бо ти провинився, і не буде тобі за це чести у Господа Бога.»
- ¹⁹ Розсердився Уззія, - в руці ж у нього була кадильниця, щоб кадити, - та саме як він розсердився на священика, з'явилась на його чолі проказа в присутності священиків, у домі Господньому, коло кадильного жертovníка.
- ²⁰ Звернувся до нього первосвященик Азарія й усі священики, аж ось проказа на чолі в нього, й вивели вони його з поспіхом звідти, та й сам він квапився вийти, бо Господь його вразив.
- ²¹ Так і був Уззія прокаженим по день своєї смерти. Жив він, як прокажений, в окремому місці, відлучений від Господнього дому. Йотам, його син, був над царським палацом і правив народом краю.
- ²² Решту дій Уззії, від перших до останніх, списав пророк Ісая, син Амоса.
- ²³ І спочив Уззія зо своїми батьками, й поховали його разом з батьками на полі при царському гробовищі, бо казали: він, мовляв, прокажений. Замість нього став царем його син Йотам.

РОЗДІЛ: 27

Йотам¹ Йотамові було 25 років, як став царем, і царював він 16 років у Єрусалимі. Мати його, дочка Цадока, звалась Єруша.

² Він чинив угодне в очах Господніх, у всьому так, як чинив Уззія, його батько, тільки він не входив у храм Господній, а народ грішив далі.

³ Він збудував верхню браму дому Господнього, набудував також багато на мурі Офел.

⁴ Набудував міст у горах юдейських, а в лісах набудував замків та башт.

⁵ Він воювався з царем аммоніїв і переміг, то й аммонії дали йому цього року 100 талантів срібла, 10000 корців пшениці й 10 000 корців ячменю. Стільки ж дали йому аммонії на другий і на третій рік.

⁶ Отак Йотам дедалі більше й більше вбивався в силу, бо поводився добре перед Господом, своїм Богом.

⁷ Решта дій Йотама, всі його війни й подвиги записані в книзі ізраїльських та юдейських царів.

⁸ Було йому 25 років, як став царем, і царював він 16 років у Єрусалимі.

⁹ І спочив Йотам разом з своїми батьками, й поховали його в Давидгороді. Замість нього став царем його син Ахаз.

РОЗДІЛ: 28

Було Ахазові 20 років, як став царем, і царював він 16 років в Єрусалимі; та не чинив, що було доподобити Господеві, як предок його Давид.

² Він ходив дорогами ізраїльських царів, ба навіть і робив вилиті боввани ваалам.

³ Він палив кадила в долині Бен-Гінном, перевів своїх синів через вогонь, за звичаєм гидотних народів, що їх Господь вигнав перед Ізраїлем,

⁴ приносив жертви й палив кадила на узвишсях, на горбах і під кожним деревом зеленим.

⁵ Господь Бог видав його в руки царя араміїв, що побив його, забрав в нього силу бранців та й повів у Дамаск; видав його також у руки ізраїльського царя, і той завдав йому великої поразки.

⁶ Пеках, син Ремалії, вбив в Юдеї за один день 120 000 чоловік, усіх войовничих людей, за те, що вони покинули Господа, Бога батьків своїх.

⁷ А Зіхрі, ефраїмський витязь, убив Масаю, царського сина, та Азрікама, головного над палацом, та Елкану, другого по цареві.

⁸ Сини Ізраїля забрали у своїх братів у полон 200 000 жінок, синів та дочок; та й силу здобичі награвували в них і принесли ту здобич у Самарію.

⁹ А був там пророк Господній, на ім'я Овед. Він вийшов назустріч війську, що поверталось у Самарію, і сказав їм: «Оце Господь, Бог батьків ваших, у своєму гніві на юдеїв, видав їх у ваші руки, і ви повибивали їх з такою лютістю, що вона ді-йшла до неба.

¹⁰ І тепер ви гадаєте підбити під себе синів Юди та Єрусалим як невільників та невільниць. Та хіба ж у вас самих нема провин перед Господом, Богом вашим?

¹¹ Тож послухайте мене й поверніть полонених, що ви захопили з-поміж ваших братів, бо гнів Господній палає на вас!»

- 12** І деякі з начальників синів Ефраїма: Азарія, син Йоханана, Берехія, син Мешіллемота, Єзекія, син Шаллума, та Амаса, син Хадлая, встали проти тих, що поверталися з війни,
- 13** і сказали їм: «Не приводьте сюди полонених! Невже ви маєте на думці додати до провини, що вже тяжить над нами перед Господом, нові наші гріхи та переступи? Вже й так велика наша провинна, і гнів палає на Ізраїля!»
- 14** Тоді військові лишили полонених та здобич перед начальниками й усією громадою.
- 15** І встали мужі, призначені за іменами, взяли полонених і одягли всіх роздягнених між ними із здобичі; одягли вони їх, узули їх, нагодували й напоїли їх, намастили їх олією, посадили на ослів усіх слабих з-поміж них та й, відвівши їх в Єрихон, місто пальм, до братів їхніх, повернулись у Самарію.
- 16** Того часу цар Ахаз послав послів до асирійського царя, щоб він допоміг йому.
- 17** Едомії прийшли ще раз, побили Юду й забрали полонених;
- 18** та й філістимляни нападали на міста, що на низині й на півдні Юдеї, і здобули: Бет-Шемеш, Аялон, Гедерот, Сохо та залежні від нього міста, Тімну та залежні від неї міста, і Гімзо та залежні від нього міста, й оселились там,
- 19** бо Господь хотів понизити Юдею з-за юдейського царя Ахаза, що довів до розгнущання й тяжко грішив перед Господом.
- 20** От і двигнувся на нього асирійський цар Тіглатпілесар, що завдав йому тільки лиха і не допоміг йому,
- 21** бо цар Ахаз мусів забрати скарби з дому Господнього, царської палати й від князів та й віддати асирійському цареві. Та це йому не допомогло.
- 22** Ба навіть і в скрутний для нього час він, цар Ахаз, грішив і далі перед Господом.
- 23** Він приносив жертви богам дамаським, що його побили, бо думав собі: боги араміських царів допомагають їм; принесу й я їм жертву, то й вони, мовляв, допоможуть мені; але вони були причиною занепаду для нього й для всього Ізраїля.
- 24** Ахаз зібрав посуд дому Божого й розбив його; він замкнув двері дому Господнього й наробив собі жертovníків по всіх кутках в Єрусалимі.
- 25** Крім того, спорудив узвишся в кожному місті Юдеї, щоб кадити іншим богам, і тим привів до гніву Господа, Бога своїх батьків.
- 26** Решта його дій та всі його вчинки, від перших до останніх, записані в князі юдейських та ізраїльських царів.
- 27** І спочив Ахаз при батьках своїх, і поховали його в місті, в Єрусалимі, бо не хотіли класти його в гробовищі юдейських царів. На місце його став царем син його Єзекія.

РОЗДІЛ: 29

Єзекії було 20 років, як став царем, і царював він в Єрусалимі 29 років. Мати його, дочка Захарії, звалась Авія.

2 Він чинив угодне в очах Господніх, у всьому так, як чинив його предок Давид.

3 Першого ж року свого царювання, першого місяця, він відчинив двері дому Господнього й направив їх.

4 Потім звелів прийти священикам та левітам і, зібравши їх на майдані, що на схід сонця,

5 сказав їм: «Слухайте мене, левіти! Тепер освятіться самі й освятить дім Господа,

Бога батьків ваших, і викиньте нечисть із святині,

⁶ бо батьки наші спроневірилися і робили зле в очах Господа, Бога нашого; покинувши його, відвернули обличчя своє від Господнього житла та обернулися спиною до нього,

⁷ ба навіть замкнули двері в притворі, погасили світичі, не палили кадила й не приносили всепалення в святині Бога Ізраїля.

⁸ Тому й був гнів Господній на Юдею та на Єрусалим, і Господь видав їх на страх, на спустошення та на глум, як бачите на свої очі.

⁹ І оце батьки наші впали від меча, а сини наші, дочки наші й жінки наші за це в полоні.

¹⁰ Тепер у мене на серці укласти союз із Господом, Богом Ізраїля, щоб відвернувся від нас його палкий гнів.

¹¹ Сини мої, не будьте ж тепер недбайливі, вас бо пибрав Господь стояти перед ним, служити йому, бути його слугами та палити йому кадило.»

¹² Тоді встали левіти: Махат, син Амасая, і Йоїл, син Азарії - з синів Кегата; з синів Мерарі: Кіш, син Авді, й Азарія, син Єгаллелела; з гершоніїв: Йоах, син Зімми, й Еден, син Йоаха;

¹³ з синів Еліцафана: Шімір і Єїел; із синів Асафа: Захарія й Маттанія;

¹⁴ з синів Гемана: Єхіел і Шімеї; а з синів Єдутуна: Шемая й Узіел.

¹⁵ Вони зібрали своїх братів і освятили себе та й увійшли на наказ царя, згідно з словами Господніми, очищувати дім Господній.

¹⁶ Священики ввійшли в середину Господнього дому, щоб його очистити, й винести всю нечисть, що знайшли в храмі Господньому, на двір дому Господнього, а левіти забрали те й винесли геть до Кедрон-потoku.

¹⁷ Почали вони освячування першого дня першого місяця, а восьмого дня того ж місяця ввійшли в притвор Господній і очищали дім Господній вісім день, і шістнадцятого дня першого місяця закінчили.

¹⁸ Тоді прийшли до царя Єзекії й сказали: «Ми вичистили весь дім Господній, жертовник до всепалення й увесь його посуд, і стіл до появилення (хлібів), і весь його посуд.

¹⁹ А весь той посуд, що цар Ахаз закинув був за свого царювання, коли грішив, ми, очистили його, поставили на своє місце і тепер він перед жертовником Господнім.»

²⁰ Цар Єзекія встав рано-вранці, зібрав усіх начальників міста й пішов в дім Господній.

²¹ І привели 7 бичків, 7 баранів, 7 ягнят та 7 козлів на покутну жертву за царство, за святиню й за Юдею; він повелів синам Арона, священикам, принести їх у жертву на Господньому жертовнику.

²² Зарізавши бичків, священики зібрали кров і вилили її на жертовник; зарізали баранів і вилили кров на жертовник, зарізали й ягнят і вилили кров на жертовник.

²³ Потім привели козлів на жертву за гріх перед царя й громаду, й вони поклали на них свої руки,

²⁴ і священики зарізали їх і вилили їхню кров на жертовник як жертву за гріх, щоб спокутувати за всього Ізраїля, бо цар дав наказ принести всепалення й жертву за гріх за всього Ізраїля.

²⁵ Він настановив левітів у домі Господньому з цимбалами, гарфами та цитрами, на наказ Давида й Гада, царського видючого, та пророка Натана, бо наказ цей був від Господа через його пророків.

- ²⁶ Тому левіти й стали з музичними приладами Давида, а священики з сурмами.
- ²⁷ Тоді цар Єзекія звелів принести всепалення на жертovníк; і в той час, як почалося всепалення, почався й спів на честь Господа під звуки сурем та музичних приладів Давида, ізраїльського царя.
- ²⁸ Вся громада молилась обличчям до землі; співали пісень, сурмили, доки не закінчилось усе палення.
- ²⁹ А як закінчилось всепалення, цар і всі, хто були при ньому, впали на коліна й поклонились обличчям до землі.
- ³⁰ Тоді цар Єзекія і князі звеліли левітам славити Господа словами Давида та Асафа, видющого; і вони славили його з радіощами і, припавши, поклонились.
- ³¹ Єзекія заговорив і сказав: «Тепер ви посвятили себе Господеві. Приступайте ж і приносьте жертви й подячні приносини в дім Господній.» І принесла вся громада жертви й подячні приносини, і кожний, хто мав щире серце, - всепалення.
- ³² Число всепалень, що принесла громада було: 70 волів, 100 баранів та 200 ягнят - усе це на всепалення Господеві.
- ³³ Присвячень було: 600 волів та 3000 овець.
- ³⁴ Але священиків було занадто мало, й вони не встигали здирати шкури з усіх тварин на всепалення; тож левіти, брати їхні, допомагали їм, поки не закінчилась робота й поки не освятилися священики, бо серце у левітів було більш готове до освячення, ніж у священиків.
- ³⁵ Було також багато всепалень з жиром мирних жертв та з зливанням при всепаленні. Отак була наново заведена служба в домі Господньому.
- ³⁶ Єзекія й увесь народ раділи, що Господь підніс народ на душі; все бо те сталося швидко.

РОЗДІЛ: 30

Єзекія послав по всьому Ізраїлю й по Юдеї послів, і написав також листи до Ефраїма й до Манассії, щоб прийшли в дім Господній, в Єрусалим, справляти Пасху на честь Господа, Бога Ізраїля.

² Цар, його старшина й уся єрусалимська громада постановили на раді святкувати Пасху другого місяця,

³ бо не могли справляти її в свій час через те, що священики не освятились були достатньо й народ не зійшовся в Єрусалим.

⁴ Ця постанова вподобалась цареві й усій громаді.

⁵ От і вирішили вони оповістити по всьому Ізраїлю, від Версавії до Дана, щоб ішли в Єрусалим святкувати Пасху на честь Господа, Бога Ізраїля, в Єрусалимі, бо вже давно не справляли її так, як приписано.

⁶ І пішли гінці з листами від царя й від його старшини по всьому Ізраїлю та Юдеї й говорили з наказу царя: «Діти Ізраїля! Наверніться до Господа, Бога Авраама, Ісаака та Ізраїля, й він обернеться до тієї решти з-поміж вас, що врятувалась від руки асирійських царів.

⁷ Не будьте такі, як батьки ваші та брати ваші, що були невірні Господеві, Богові батьків своїх, так що він видав їх на спустошення, як самі бачите.

⁸ Тож не будьте тугошиїми, як батьки ваші, простягніть руку вашу до Господа, прийдіть до його святині, яку він посвятив повіки, служіть Господеві, Богові вашому, й

він відверне від вас свій палкий гнів.

⁹ Коли ви обернетесь до Господа, ваші брати й ваші діти знайдуть собі милосердя в тих, що забрали їх у полон, і вони повернуться в цей край, бо Господь, Бог ваш, ласкавий і милосердний, і не відверне він свого обличчя від вас, коли ви обернетесь до нього.»

¹⁰ І ходили гінці від міста до міста по краю Еффраїма, Манассії аж до краю Завулону; та з них сміялись і глузували.

¹¹ Деякі тільки з коліна Ашера, Манассії та Завулону покорились і прийшли в Єрусалим.

¹² В Юдеї також була рука Божа, вона й дала їм згідне серце, щоб виконати волю царя та старшин, за Господнім словом.

¹³ От і зібралася в Єрусалим сила народу, щоб справляти свято опрісноків другого місяця: то була велелюдна громада.

¹⁴ Взались вони й усунули жертовники, що були в Єрусалимі; усунули також і всі кадильніці й повикидали їх у потік Кедрон.

¹⁵ І зарізали пасхальне ягня чотирнадцятого дня другого місяця. Священикам та левітам стало сором, і вони освятились і принесли всепалення в домі Господньому.

¹⁶ Вони стояли на своєму місці, згідно з своїми обов'язками, за законом Мойсея, чоловіка Божого. Священики розливали кров, беручи її з рук левітів.

¹⁷ А що в громаді було багато таких, що не освятились, то левіти взяли на себе різати пасхальні жертви за всіх тих, що були нечисті, для того, щоб посвятити їх Господеві.

¹⁸ Багато бо з народу, найбільше з коліна Еффраїма, Манассії, Іссахара та Завулону не очистились, але їли Пасху не так, як було приписано; однак Єзекія так був за них помолився: «Господи благий, прости

¹⁹ кожному, хто спрямував своє серце до того, щоб Шукати Бога, Господа Бога батьків своїх, хоч і без чистоти, належної святині.»

²⁰ Господь почув Єзекію й простив народові.

²¹ Отак сини Ізраїля, що перебували в Єрусалимі, справляли з великою радістю свято опрісноків сім день, а левіти та священики славили щосили день-у-день Господа.

²² Єзекія звернувся з сердечним словом до всіх левітів, що так розумно і вміло виконали службу на честь Господа. Сім днів споживали святе, приносявши мирні жертви та славивши Господа, Бога батьків своїх.

²³ Потім уся громада постановила на нараді святкувати других 7 день, тож святкували вони з радістю ще 7 день,

²⁴ бо юдейський цар Єзекія постачив для громади 1000 бичків і 10 000 овець, та й старшина постачила для громади 1000 бичків і 10 000 овець, і священиків посвятилося чимало.

²⁵ І веселилась уся юдейська громада, і священики, й левіти, і вся громада, що прийшла з Ізраїля, та й чужинці, що прийшли з Ізраїльського краю й що жили в Юдеї.

²⁶ І була велика радість у Єрусалимі, бо від часу Соломона, сина Давидового, ізраїльського царя, не бувало такого в Єрусалимі.

²⁷ Священики й левіти встали й благословили народ. Господь вислухав їхній голос, і їхня молитва дійшла до його святого житла, на небо.

РОЗДІЛ: 31

3 акінчивши все те, ізраїльтяни, що були там, пішли по юдейських містах і розбили всі стовпи, поторощили священні палі й цілком зруйнували узвишшя та жертовники по всій Юдеї і в землі Веніямина, Ефраїма та Манассії. Потім сини Ізраїля повернулись у свої міста, кожен у свою посілість.

2 Єзекія відновив черги для священників та левітів за їхніми відділами, кожного до його служби, священничої чи левітської, при всепаленні та при мирних жертвах, щоб були до послуг, хвалили та славили коло воріт Господнього табору.

3 Царська частка, що її брали з його майна, йшла на всепалення, - на всепалення вранці й ввечері, - на всепалення щосуботи, що нового місяця та свята, як написано в Господньому законі.

4 Він звелів народові, мешканцям Єрусалиму, давати належну частку священникам та левітам, щоб вони могли пильнувати Господнього закону.

5 Скоро цей приказ оповіщено, сини Ізраїля принесли силу первоплодів пшениці, молодого вина, олії та меду, та й усього, що родить земля; принесли також велику десятину з усього.

6 Сини Ізраїля та Юди, що жили в юдейських містах, приставили також десятину з товару та овець і десятину з святих речей, що були посвячені Господеві, Богові їхньому, і понаскладали їх великі купи.

7 Третього місяця почали складати купи, а сьомого місяця закінчили.

8 Тоді Єзекія й князі прийшли, побачили купи й поблагословили Господа й його народ Ізраїля.

9 Єзекія спитав священників та левітів про ті купи.

10 І Азарія, первосвященик з дому Цадока, йому відповів: «Від того часу, як почали носити приносини в дім Господній, їли ми досхочу й багато зосталось, бо Господь благословив народ свій, та ще й лишилась оця велика сила.»

11 Тож Єзекія звелів приготувати кімнати в Господньому домі. І приготували.

12 І перенесли туди сумлінно приносини, десятини й святі речі. Доглядачем над ними був левіт Конанія, а другий по ньому його брат Шімеї.

13 Єхієл, Азарія. Нахат, Азаел, Єрімот, Йозавад, Елієл, Імахія, Махат та Беная були доглядниками під рукою Конанії та його брата Шімеї, на наказ царя Єзекії та Азарії, начальника Божого дому.

14 Коре, син Їмни, левіт, одвірний при східних воротах, був над добровільними приносами Богові, щоб роздавати приносини Господні та найсвятіші речі.

15 А під його рукою, у священничих містах, були Еден, Мініямин, Єшуя, Шемая, Амарія та Шеханія, щоб вірно роздавати братам своїм, так великим, як і малим, за їхніми чергами,

16 за винятком тих, що були у списках, тобто усіх чоловічої статі, від трьох років і більше, які ходили щодня в дім Господній, ради їхньої денної служби, за їхніми відділами та за їхніми чергами.

17 Священики були внесені у списки за їхніми батьківськими домами, а левіти, від двадцятьох років і більше, за їхніми урядами та за їхніми чергами.

18 Так були записані всі їхні діти, їхні жінки, їхні сини та їхні дочки, уся громада, бо вони сумлінно посвятили себе на святую службу.

19 Сини Арона, священники, що жили на полях-пасовиськах своїх міст, мали в кожному місті людей, призначених пойменно, щоб роздавати частини кожному

чоловічої статі з-поміж священиків і всім записаним у список з-поміж левітів.

20 Так зробив Єзекія по всій Юдеї; він робив, що було добре, правдиве й справедливе перед Господом, своїм Богом.

21 У всякій справі, за яку він брався для служби дому Божого, для закону й для заповідей, шукаючи Бога свого усім своїм серцем, він діяв успішно.

РОЗДІЛ: 32

Після цих подій і цих знаків вірності, прийшов асирійський цар Санхериб, і, вступивши в Юдею, обложив укріплені міста й звелів зробити в них проломи, щоб забрати їх.

2 Як побачив Єзекія, що прийшов Санхериб з думкою воюватися проти Єрусалиму,

3 то постановив на раді з своєю старшиною та з своїми військовими засипати водяні джерела, що за містом; ті допомогли йому.

4 Сила народу зібралась і засилала всі джерела й потік, що протікав серединою землі, кажучи: «Чого б то асирійські царі, прийшовши сюди, та мали знайти багато води?"

5 Він узявся притьмом до роботи, відновив увесь мур, що був завалився, та вивів наверху башти, а знадвору поставив другий мур, укріпив Мілло в Давидгороді й наробив силу зброї та щитів.

6 Потім настановив військових начальників над народом, зібрав їх до себе на майдан коло міської брами й підбадьорював їх, кажучи:

7 «Кріпіться й будьте відважні, не бійтесь і не лякайтесь асирійського царя й всього мнозства, що з ним, бо з нами більше, ніж з ним.

8 З ним ра́м'я тілесне, а з нами Господь, Бог наш, щоб допомагати нам і воювати в наших битвах.» І народ поклався на слова юдейського царя Єзекії.

9 Після того Санхериб, асирійський цар, коли він з усією своєю потугою стояв перед Лакішем, - послав своїх слуг в Єрусалим, до Єзекії, юдейського царя, й до всіх юдеїв, що були в Єрусалимі, сказати:

10 «Так говорить Санхериб, асирійський цар: На що ви покладаєте надію, що сидите в облозі в Єрусалимі?

11 Чи не зводить вас Єзекія, щоб заморити вас на смерть голодом та спрагою, коли каже: Господь, Бог наш, мовляв, визволить нас із руки асирійського царя?

12 Чи то ж не цей самий Єзекія усунув його узвишся та його жертovníки і сказав Юдеї та Єрусалимові: Перед одним лише жертovníком, мовляв, поклоняйтесь і на ньому паліть кадило.

13 Хіба ж ви не знаєте, що зробив я та мої батьки з усіма народами інших країн? Чи змогли ж боги народів тих країв урятувати свій край від моєї руки?

14 Котрий з усіх богів тих народів, що їх вигубили мої батьки, зміг урятувати свій народ? Як же зможе ваш Бог урятувати вас від моєї руки?

15 Нехай, отже, Єзекія не ошукує вас і нехай вас так не зводить! Не вірте йому, бо коли ні один бог, ні одного народу й ні одного царства, не зміг урятувати свій народ від моєї руки та від руки моїх батьків, то куди вже вашому Богові урятувати вас від моєї руки!»

16 І багато ще говорили його слуги проти Господа Бога й проти його слуги Єзекії.

17 Він написав також і лист, а в ньому зневажав Господа, Бога Ізраїля, і говорив проти

нього такі слова: «Як боги народів інших країн не врятували своїх народів від моєї руки, так і Бог Єзекії не врятує свого народу від моєї руки.»

18 І кричали голосно по-юдейськи до єрусалимського народу, що був на мурі, щоб настрахати та налякати його й так здобути місто.

19 І говорили про Бога Єрусалиму, неначе про богів поганських народів на землі, про діло людських рук!

20 Цар Єзекія і пророк Ісая, син Амоса, помолилися з того приводу й візвали до неба.

21 Тоді Господь послав ангела, що вигубив усіх хоробрих вояків, начальників і князів у війську асирійського царя, тож цей повернувся засоромлений у свій край; і як увійшов у дім свого бога, то ті, що вийшли з його нутра, вбили його там мечем.

22 Так спас Господь Єзекію і мешканців Єрусалиму від руки асирійського царя Санхериба, і від руки всіх їхніх ворогів і дав їм спокій з усіх боків.

23 Багато було таких, що приносили дари Господеві в Єрусалим і дорогоцінні речі Єзекії, юдейському цареві, тож він став після цього великим в очах усіх народів.

24 На той час Єзекія заслаб смертельно, але помолився до Господа, й він вислухав його і зробив для нього чудо.

25 Але Єзекія не повівся згідно з добродійством, якого зазнав, бо загорділо його серце, й гнів Божий був на ньому, на Юдеї та на Єрусалимі.

26 Однак, Єзекія впокорився у гордощах свого серця, сам він і єрусалимські мешканці, і гнів Божий не впав на них за часів Єзекії.

27 Єзекія мав багатство й вельми велику славу і зробив собі скарбницю на срібло, золото, дороге каміння, пахощі, щити й на всякий дорогоцінний посуд;

28 комори на прибутки хліба, вина, олії: стайні для всякого роду скота й обори для черед;

29 накупив собі стад і силу дрібного та великорослого скоту, бо Бог дав йому дуже великі маєтки.

30 Він же, Єзекія, загатив русло води Гіхону й пустив її вниз, на захід, до Давидгороду. Єзекії щастило в кожному його ділі.

31 Однак, у справі послів від вавилонських князів, що були послані до нього спитати про чудо, яке сталось в краю, Бог його покинув, щоб випробувати його й довідатись про все, що в його серці.

32 Решта дій Єзекії та його побожні діла записані в видінні пророка Ісаї, сина Амоса, в книзі юдейських та ізраїльських царів.

33 І спочив Єзекія при батьках своїх, і поховали його на сході до гробів синів Давида. Увесь Юда й мешканці Єрусалиму віддали йому пошану по його смерті. Замість нього став царем його син Манассія.

РОЗДІЛ: 33

Манассії було 12 років, як став царем, і 55 років царював він у Єрусалимі.

2 Він чинив зло в очах Господніх, переймаючи гидоти народів, що їх Господь прогнав був перед синами Ізраїля.

3 Він збудував знов узвишся, що збурих Єзекія, його батько, і спорудив жертовники ва-алам, поробив священні палі, поклонявся всьому воїнству небесному й служив йому.

4 Він збудував жертовники в домі Господньому, що про нього заповідав Господь: «В

Єрусалимі буде ім'я моє повіки»;

⁵ і встановив жертovníки всьому воїнству небесному на обох дворах дому Господнього.

⁶ Він також перевів своїх синів через вогонь у долині Бен-Гіннома, знахурював, і ворожив, і чарував, завів викликачів мертвих та знахурів, і коїв багато злого в очах Господніх, приводивши його до гніву.

⁷ Поставив подобу витесаного ідола, що його зробив, в домі Божому, про який Бог говорив Давидові та Соломонові, його синів: «У цьому домі та в Єрусалимі, що я вибрав з усіх колін Ізраїля, покладу я моє ім'я навіки,

⁸ і не допущу, щоб ноги Ізраїля вийшли з землі, що її я закріпив за вашими батьками, як тільки вони пильнуватимуть, щоб виконувати все, що я їм заповідав, ввесь закон, постанови й накази приписані Мойсеєм.»

⁹ Але Манассія довів Юдею та мешканців Єрусалиму до того, що вони чинили гірше від тих народів, що їх Господь вигубив був перед синами Ізраїля.

¹⁰ І говорив Господь до Манассії та до його народу, та вони не зважали.

¹¹ Тоді Господь навів на них начальників війська асирійського царя, що забили Манассію в ланцюги, закували в подвійні кайдани та й одвели у Вавилон.

¹² Але він у своїй скруті узяв благи Господа, Бога свого, і смирився вельми перед Богом батьків своїх;

¹³ молився до нього, й Господь вислухав його благання й повернув його в Єрусалим на його царство. Тоді Манассія пересвідчився, що Господь є Бог.

¹⁴ Після того побудував він зовнішній мур Давидгороду, на захід від Гіхо-ну, низом аж до входу в Рибні ворота, навколо Офела, й підвів його дуже високо. Настановив також військових начальників по всіх укріплених містах Юдеї.

¹⁵ Він усунув чужоземних богів та ідола з дому Господнього та усі жертovníки, що спорудив на горі дому Господнього й в Єрусалимі, і викинув їх геть за місто.

¹⁶ Він поставив наново жертovníк Господній і приніс на ньому мирні й подячні жертви, й наказав юдеям служити Господеві, Богові Ізраїля.

¹⁷ Але народ приносив ще жертви на узвишсях, хоч то й було Господеві, Богові своєму.

¹⁸ Решта дій Манассії та його молитва до свого Бога й слова видющих, що говорили до нього в ім'я Господа, Бога Ізраїля, записані в діях ізраїльських царів.

¹⁹ Молитва ж його й те, як його вислухав його Господь, усі його гріхи та його нечестивість, і про місця, де він спорудив узвишся й поставив священні палі та тесаних бовванів, перед своїм упокоренням, записані в споминах видющих.

²⁰ І спочив Манассія при своїх батьках, і поховали його в його палаці. Замість нього став царем його син Амон.

²¹ Було Амонові 22 роки, як став царем, і 2 роки царював він у Єрусалимі.

²² Він чинив зло в очах Господніх, як чинив його батько Манассія; всім тесаним бовванам, що наробив Манассія, його батько, Амон приносив жертви і служив їм.

²³ Але він не смирився перед Господом, як був смирився Манассія, його батько: ба навіть грішив щораз більше.

²⁴ І змовились на нього його слуги й убили його в його палаці.

²⁵ Але народ краю повбивав усіх, що були .в змові проти царя Амона, і замість нього народ краю настановив царем Йосію, його сина.

РОЗДІЛ: 34

Було Йосії 8 років, як став царем, і царював він у Єрусалимі 31 рік.

² Він чинив угодне в очах Господніх і ходив путями Давида, свого предка, не відхилявся ні праворуч, ні ліворуч.

³ Восьмого року свого царювання, буди ще хлопцем, почав він шукати Бога Давида, предка свого, а дванадцятого року заходився очищувати Юдею та Єрусалим від узвиш, від ашерів і тесаних та вилитих бовванів.

⁴ В його присутності повалено жертovníки ваалів, а стовпи на честь сонця, що стояли на них зверху, він збив з них; священні палі, тесаних та вилитих бовванів він розбив і потовк на порошок, і порошок той розсипав по могилах тих, хто приносили їм жертви.

⁵ Кості жерців спалив на їхніх жертovníках і очистив Юдею та Єрусалим.

⁶ Так само в містах Манассії, Ефраїма та Симеона аж до Нафталі й в усіх околицях навкруги

⁷ він повалив жертovníки, розбив і потовк на порошок священні палі й тесаних бовванів, а всі стовпи на честь сонця збив на землю по всьому Ізраїльському краю й повернувся в Єрусалим.

⁸ Вісімнадцятого року свого царювання, саме як очищував край і храм, послав він сина Ацалії Шафана, начальника міста Масею та окличника Йоаха, сина Йоахаза, направити дїм Господа, Бога свого.

⁹ І прийшли вони до первосвященика Хїлкії й віддали гроші, принесені на дїм Божий, що їх левіти, які стояли на сторожі коло порога, зібрали від Манассії, Ефраїма й від усього Ізраїля, а й від Юди та Веніямина й від мешканців Єрусалиму.

¹⁰ Вони віддали їх до рук майстрам, що їм доручено було виконати роботу в домі Господньому, а ці роздали їх робітникам, що працювали в домі Господньому при напаві й обнові дому;

¹¹ вони роздали їх теслям і мулярам на закуп тесаного каміння й дерева до скріплювання та брусів для будинків, які юдейські царі допустили до занепаду.

¹² Ці люди виконували роботу чесно. Догляд за ними мали Яхат та Овдія, левіти з синів Мерарі, та Захарія й Мешуллам із синів Кегата; і всі левіти, що вміли грати на музичних пристроях,

¹³ були поставлені над носіями й керували робітниками при кожній роботі; з левітів же були й писарі й наглядачі та воротарі.

¹⁴ Як же вони виймали гроші, принесені на дїм Господній, священник Хїлкія знайшов книгу закону Господнього, дану через Мойсея.

¹⁵ Він заговорив і сказав писареві Шафанові: «Я знайшов книгу закону в домі Господньому.» І подав Хїлкія ту книгу Шафанові,

¹⁶ а Шафан поніс ту книгу до царя й при тому зробив такий звіт цареві: «Все, що було доручено твоїм слугам, вони виконали.

¹⁷ Вони висипали гроші, що знайшлися в домі Господньому, й передали їх в руки наглядачам і в руки виконавцям роботи.»

¹⁸ Далі писар Шафан повідомив царя, кажучи: «Священик Хїлкія дав мені книгу.» І читав її Шафан перед царем.

¹⁹ Як почув цар слова закону, роздер на собі одежу.

²⁰ І дав цар наказ Хїлкії та Ахікамові, синові Шафана, і Авдонові, синові Міхи, і писареві Шафанові та Асаї, царському слугі, кажучи:

21 «Ідіть, спитайте Господа про мене й про тих, що zostалися в Ізраїлі та в Юдеї щодо слів цієї книги, яка знайшлась, бо великий гнів Господній, який упав на нас за те, що батьки наші не пильнували слова Господнього, щоб чинити все, як написано в цій книзі.»

22 От і пішов Хілкія й ті, що були призначені царем, до пророчиці Хулди, жінки доглядника одерж Шаллума, сина Токгати, сина Хасри, - а жила вона в іншій ділянці Єрусалиму, - і говорили з нею про те.

23 Вона ж їм відповіла: «Так говорить Господь, Бог Ізраїля: Скажіть тому чоловікові, що послав вас до мене:

24 Так говорить Господь: Ось я нашлю лихо на це місце та на його мешканців - всі прокляття написані в книзі, що її читали перед юдейським царем,

25 за те, що покинули мене й кадили іншим богам, приводивши мене до гніву всіма ділами рук своїх, тому й запалав гнів мій на це місце, й не погасне.

26 А юдейському цареві, що послав вас спитати Господа, скажіть так: Ось як говорить Господь, Бог Ізраїля:

27 Тому, що ти послушав моїх слів, тому що пом'якшало твоє серце, і ти смирився перед Богом, почувши його слова про це місце та про його мешканців і, смирившись передо мною, роздер на собі одержу й плакав передо мною, то й я вислухав тебе, - слово Господнє.

28 Ось я прилучу тебе до твоїх батьків і зложать тебе в твій гріб у мирі, і твої очі не побачать усього того лиха, що я пошлю на це місце й на його мешканців.» І принесли цю відповідь цареві.

29 Тоді цар послав посланців і зібрав усіх старших з Юдеї та з Єрусалиму.

30 Потім пішов цар у дім Господній, а з ним усі юдеї, мешканці Єрусалиму, священники, левіти й увесь народ, від найбільшого до найменшого, і прочитав він їм голосно всі слова книги союзу, знайдені в домі Господньому.

31 Ставши на своєму місці, цар заключив союз перед Господом, зобов'язавшись ходити услід за Господом, додержувати його заповіді, його накази й його постанови з усього свого серця й з усієї своєї душі, щоб здійснити слова союзу, написані в цій книзі.

32 Цар привів до союзу всіх тих, що перебували в Єрусалимі, і мешканці Єрусалиму поводитися згідно з союзом Бога, Бога батьків своїх.

33 Йосія усунув гидоти з усіх земель, що належали синам Ізраїля, і спонукав усіх, що перебували в Ізраїлі, служити Господеві, Богові своєму. За весь час його життя вони не відступали від Господа, Бога батьків своїх.

РОЗДІЛ: 35

Йосія справив в Єрусалимі Пасху на честь Господа, і зарізали пасхальне ягня чотирнадцятого дня першого місяця.

2 Він поставив священників на їхніх урядах і заохочував їх до служби в домі Господньому.

3 Він сказав левітам, що навчали всього Ізраїля і що були посвячені Господеві: «Поставте святий ковчег у храмі, який збудував Соломон, син Давида, цар Ізраїля; не треба вам більше носити його на плечах; тепер служіть Господеві, Богові вашому, та його народові, Ізраїлеві.

4 Будьте готові за вашими батьківськими домами, за вашими чергами, як приписано

Давидом, ізраїльським царем, і як приписано Соломоном, його сином,

⁵ і стійте в святині за відділами родин ваших братів-синів народу, і для левітів нехай буде частка в родині.

⁶ Заріжте пасхальне ягня, освятіться й приготуйте його для ваших братів, як то наказав був робити Господь через Мойсея.»

⁷ А людям з народу, усім тим, що там перебували, Йосія дав дрібного скота, ягнят та козлят, числом 30 000, усе на пасхальні жертви, і 3000 волів. Це з царського майна.

⁸ Та й князі його дали добровільні дари народові, священикам і левітам. А Хілкія, Захарія й Єхієл, зверхники дому Божого, дали священикам на пасхальні жертви 2 600 ягнят і 300 волів;

⁹ Хананія ж, Шемая та Натанаїл, його брати, Хашавія, Єїєл та Йозавад, начальники над левітами, дали левітам на пасхальні жертви 5 000 ягнят та 500 волів.

¹⁰ Так була налагоджена служба, і священики стали на своє місце, та й левіти за своїми чергами, на царський наказ.

¹¹ І зарізали пасхальне ягня, і в той час, як священики розливали кров, беручи її з рук левітів, левіти здирали шкури.

¹² Вони відкладали набік призначене на всепалення, щоб дати його відділам батьківських домів, синам народу, щоб принесли його Господеві, як написано в книзі Мойсея. Так само зробили й з волами.

¹³ Потім спекли пасхальне ягня на вогні, за обрядом, а святі приноси варили в казанах, у котлах та в чавунах і швидко роздавали їх всьому народові.

¹⁴ Після цього приготували собі й священикам, бо священики, потомки Арона, були зайняті приносинами всепалень та жиру до самої ночі, - тим то левіти й приготували для себе й для священиків, потомків Арона.

¹⁵ Також і співці, сини Асафа, стояли на своїх місцях на наказ Давида, Асафа, Гемана та Єдутуна, царського видющого; та й воротарі стояли при кожній брамі, й вони не повинні були відходити від своєї служби, бо їхні брати-левіти наготовлювали для них.

¹⁶ Отак була налагоджена того дня вся служба Господня, щоб святкувати Пасху й приносити всепалення на Господньому жертovníку, згідно з наказом царя Йосії.

¹⁷ Сини Ізраїля, що були там, справляли Пасху в той час і свято опрісноків 7 день.

¹⁸ Такої Пасхи, як ця, не справляли в Ізраїлі від часів пророка Самуїла. Ніхто з усіх царів Ізраїля не справив такої Пасхи, як справив Йосія, священики, левіти й усі юдеї та ізраїльтяни, що там були, й мешканці Єрусалиму.

¹⁹ Вісімнадцятого року царювання Йосії святковано цю Пасху.

²⁰ Після всього того, коли Йосія відновив був храм, двигнувся єгипетський цар Нехо на війну під Каркеміш на Ефраті, але Йосія вийшов йому назустріч.

²¹ Нехо послав до нього посланців сказати: «Що мені й тобі, юдейський царю? Не проти тебе йду я тепер, але маю війну з іншим домом. І Бог велів мені поспішати. Не спротивляйся Богові, що зо мною, щоб він не погубив тебе.»

²² Та Йосія не поступився перед ним, ба навіть насмілювався стати з ним до битви, і не послухав слів Нехо з уст Божих, а виступив до битви на рівнині Мегідо.

²³ Як же лучники стрільнули на царя Йо-сію, цар сказав своїм слугам: «Відведіть мене, бо я тяжко поранений.»

²⁴ І звели його слуги з його колісниць і посадили його на другу колісницю, що була в нього, і відвезли його в Єрусалим. Там він умер, і поховали його в гробовищах його батьків. Вся Юдея та Єрусалим плакали за Йосією.

²⁵ Єремія уклав жалобну пісню на Йосію, і співці та співачки говорили про Йосію у своїх жалобних піснях аж по цей день, і це стало звичаєм в Ізраїлі; вони записані в жалобних піснях.

²⁶ Решта дій Йосії та його побожні вчинки, згідні з приписами Господнього закону,

²⁷ його діяння, від перших до останніх, записані в книзі юдейських та ізраїльських царів.

РОЗДІЛ: 36

Тоді народ краю взяв сина Йосії Йоахаза, і настановив його царем у Єрусалимі замість його батька.

² Було ж Йоахазові 23 роки, як став царем у Єрусалимі, і царював 3 місяці,

³ бо єгипетський цар скинув його з царства в Єрусалимі і наклав на край данину 100 талантів срібла й 1 талант золота.

⁴ Єгипетський цар настановив царем над Юдеєю та Єрусалимом його брата Еліякіма, змінивши його ім'я на Йоакима, а його брата Йоахаза взяв Нехо та й одвів у Єгипет.

⁵ Було Йоакимові 25 років, як став царем, і царював він 11 років у Єрусалимі. Він робив зло в очах Господніх.

⁶ Проти нього виступив вавилонський цар Навуходоносор і закував його в кайдани, щоб відвести у Вавилон.

⁷ Частину посуду дому Господнього теж переніс Навуходоносор у Вавилон і склав його у своїм палаці в Вавилоні.

⁸ Решта дій Йоакима, гидоти, що він чинив, і хиби, що були в ньому, записані в книзі ізраїльських та юдейських царів. Його син Йоахин став царем замість нього.

⁹ Йоахинові було 8 років, як став царем, і царював він 3 місяці й 10 день в Єрусалимі. Він робив зло в очах Господніх.

¹⁰ Через рік послав цар Навуходоносор і звелів узяти його у Вавилон разом із дорогим посудом дому Господнього, а царем над Юдеєю і Єрусалимом настановив його брата Седекію.

¹¹ Було Седекії 21 рік, як став царем, і царював він 11 років у Єрусалимі,

¹² Він робив зло в очах Господа, Бога свого, й не смирився перед пророком Єремією, що говорив до нього з уст Господніх.

¹³ Він навіть збунтувався проти царя Навуходоносора, що присилював був його поклястись Богом, - і став таким тугошиїм і жорстокосердим, що не навернувся до Господа, Бога Ізраїля.

¹⁴ До того ще й усі князі між священиками й народом нагрішили багато, йдучи слідом за всіма гидотами народів, і осквернили дім Господа, що він посвятив в Єрусалимі.

¹⁵ Господь, Бог батьків їхніх, перестерігав їх наполегливо через своїх посланців, бо жалувал свій народ і житло своє,

¹⁶ але вони знущалися з посланців Бога, нехтували його словами й глузували з його пророків, доки не зійшов гнів Господа на його народ, так що не було вже більш рятунку.

¹⁷ От і навів на них Господь халдейського царя, а той повбивав їхніх юнаків мечем в їхньому святому храмі, не пощадив ні хлопця, ні дівчини, ні старого, ні сивого: все віддав в його руку.

18 Ввесь посуд дому Божого, великий і малий, і скарби дому Господнього, скарби царя та його князів, усе переніс Навуходоносор у Вавилон.

19 І спалили дім Божий, і зруйнували мур Єрусалиму, і підпалили вогнем усі його палаци, і всі його дорогоцінності понищили.

20 Усіх тих, хто зістався від меча, він перевів у Вавилон, і були вони його невольниками та його синів аж до часу панування перського царства,

21 щоб справдилось слово Господнє через уста Єремії: «Доки край не зазнав часу свого спочинку, - ввесь час його запустіння був часом його спочинку, поки не скінчилося 70 років.»

22 Першого року Кира, перського царя, щоб справдилось слово Господнє через уста Єремії, збудив Господь дух перського царя Кира, що велів оповістити по всьому своєму царству, словом і письмом, ось яку заяву:

23 «Так говорить Кир, перський цар: Господь, Бог небес, дав мені всі царства на землі. Він звелів мені збудувати йому дім в Єрусалимі, що в Юдеї. Хто б не був між вами, що належить до його народу, нехай Господь, Бог його, буде з ним і нехай пускається в дорогу!»

For other languages please go to www.wordproject.org